اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

شنبه • ۷ آبان ۱۴۰۱ • ۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۲۹ اکتبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۴۷ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

رویکرد «ومعادن» در ارتقای ظرفیت‌های معدنی و صنعتی

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات از بزرگ‌ترین شرکت‌های سرمایه‌گذاری کشور محسوب می‌شود که در سال‌های اخیر نقش بی‌بدیلی را در ارتقا و توسعه صنایع معدنی و فلزی ایفا کرده است. درحال‌حاضر، این شرکت، به منظور توسعه صنایع معدنی و فلزی، برنامه‌های خود را در راستای عملیاتی شدن سوق داده است و پروژه‌های جدیدی را در حوزه اکتشافات معدنی...

۲

۲۰۲۲، سالی بد برای فولاد

انجمن جهانی فولاد اعلام کرد که تقاضای جهانی فولاد در سال ۲۰۲۲ به ۲.۳ درصد کاهش خواهد یافت. انجمن جهانی فولاد (WSA) اعلام کرد: تقاضای جهانی فولاد امسال به دلیل افزایش تورم و افزایش نرخ بهره ۲.۳ درصد کاهش خواهد یافت. در بیانیه‌ای، این گروه صنعتی پیش‌بینی ماه آوریل خود را که شاهد افزایش ۰.۴درصدی مصرف...

۵

معاون فروش فولاد خراسان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» مطرح کرد

کمبود گاز تهدیدی برای صادرات

۷

عکس: آیدا فریدی

یادداشت

معادن، صنعتی بدون پشتوانه مالی

۳

تیترهای روز

سهم صفر ایران از تجارت گوهرسنگ‌ها

در خبرها آمده بود، ایمیدرو (مجری طرح توسعه گوهرسنگ کشور) به‌زودی آموزش‌های تخصصی تراش گوهرسنگ را در ۳۱ استان کشور آغاز خواهد کرد. در این خبر بااشاره به جذب بالای ۵۰ درصدی فراگیران تخصصی تراش گوهرسنگ آمده بود که با اعلام آمادگی سازمان‌های متولی ایجاد اشتغال کشور برای بکارگیری دانش‌آموخته‌های...

۳

پایان سیاست‌های ضدصادرات

گمرک ایران با استناد به نامه معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت، صادرات فولاد و سایر محصولات صنایع معدنی را «برای عموم» و «مطابق مقررات صادرات» آزاد اعلام کرد. تصمیم محدودسازی صادرات صرفا برای تولیدکنندگان و نمایندگان آنها در سال ۱۳۹۷ اجرایی شد. انتظار می‌رفت این سیاست، امکان مدیریت ورود ارز به کشور...

۴

جای خالی حقوق دولتی معادن در روند توسعه

۶

سرمقاله

نسخه‌های چالش‌زا برای فولاد

رضا شهرستانی
عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

سودآوری تولید در حلقه‌های گوناگون زنجیره تولید فولاد متفاوت است و همین موضوع به یکی از دلایل اصلی بروز تنش در میان فعالان زنجیره فولاد در طول سال‌های گذشته بدل شده است. با وجود راهکارهای متعددی که برای حل این اختلاف ارائه شد، اما هیچ‌کدام از روش‌ها تاکنون نتوانسته‌اند، موفقیت‌آمیز باشند. در همین حال هر روز شاهد اثرات منفی سیاست‌گذاری اشتباه در زنجیره فولاد بر عملکرد صنایع هستیم. چالش‌های حاکم بر زنجیره فولاد، نه‌تنها با تغییر روش‌های قیمت‌گذاری در این زنجیره و حذف ضرایب قیمتی پایان نیافت، بلکه شاهد بروز مشکلات دیگری نیز بودیم. رشد ناهمگون زنجیره فولاد و توسعه نامتوازن در حلقه‌های گوناگون این زنجیره، یکی از بزرگ‌ترین این چالش‌هاست. چنانچه فرآیند قیمت‌گذاری در حلقه‌های گوناگون زنجیره فولاد به‌گونه‌ای باشد که سودآوری در یک حلقه به مراتب افزایش یابد و از مسیر عادلانه خارج شود، شاهد سرریز سرمایه به آن بخش خواهیم بود. سرریز سرمایه به یک حوزه درنهایت به از میان رفتن همگونی و تعادل در کل زنجیره منتهی می‌شود و چالش‌های بسیاری را به‌دنبال خواهد داشت. بر همین اساس نیز انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران چندی پیش پیشنهاد کرد، ضرایب قیمتی با اصلاح به‌عنوان فرمولی برای تعیین قیمت پایه محصولات در بورس کالا استفاده شود.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ شنبه
۷ آبان ۱۴۰۱
۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۲۹ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۴۷

سرمقاله

نسخه‌های چالش‌زا برای فولاد

ادامه از صفحه اول

در ادامه مقررشده تشکل‌های تخصصی فعال در زنجیره فولاد در این‌باره تصمیم‌گیری کنند. چنانچه توافقی میان فعالان زنجیره فولاد شکل بگیرد، وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز با آن موافقت خواهد کرد. چنانچه در مذاکرات میان فعالان زنجیره فولاد، توافقی حاصل نشود، وزارت صنعت، معدن و تجارت به این موضوع ورود کرده و زمینه رفع مشکلات را فراهم می‌کند. با این وجود روند قیمت‌گذاری در زنجیره فولاد در سال‌های اخیر به قدری چالش‌زا بوده که اکنون امکان توافقی جدید، قوی است. در سایه تغییرات یادشده در فرآیند قیمت‌گذاری زنجیره فولاد در سال‌های اخیر، شاهد افزایش قابل‌توجه سودآوری تولید در حلقه گندله‌سازی بودیم، تاجایی که سود فعالیت در این حلقه از ۲۳.۵ به ۲۷ تا ۳۰ درصد افزایش یافت. درنتیجه شاهد رشد سرمایه‌گذاری در این بخش بودیم و در حال حاضر میزان تولید و ظرفیت گندله به مراتب بیش از نیاز داخلی کشور برآورد می‌شود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که ماده اولیه کافی (یعنی سنگ آهن) نیز برای تولید این حجم از گندله در کشور وجود ندارد؛ بنابراین سهم قابل‌توجهی از ظرفیت‌های ایجادشده در این صنعت، خالی می‌ماند. پیش‌بینی می‌شود ظرفیت تولید گندله‌سازی کشور به ۱۰۰ میلیون تن برسد، اما این حجم از تولید مازاد نیاز داخلی است؛ درنتیجه صنایع با تولید پایین‌تر از ظرفیت با ضرر و زیان قابل‌توجهی روبه‌رو می‌شوند. ازمجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که سودهای مقطعی کوتاه‌مدت در نهایت به ضرر کل زنجیره خواهد بود.حضور نیروهای غیرمتخصص و ناکارآمد در زنجیره فولاد طی سال‌های گذشته در بدنه وزارت صنعت، معدن و تجارت به سیاست‌گذاری اشتباه در این بخش منتهی شد. کما اینکه در دوره‌ای با هدف ارزان‌سازی محصولات نهایی فولادی، فشار مضاعفی به تولیدکنندگان در حلقه‌های بالادستی وارد آمد.

در آن دوره، ابهامات متعددی در فرآیند فروش فولاد و محصولات فولادی در بورس کالا ایجاد شد. در سایه ارزان‌فروشی شمش فولاد، حلقه‌های بالادستی این زنجیره نیز متضرر شدند؛ بنابراین برای اصلاح این شرایط، ضرایب قیمت‌گذاری محصولات بالادستی زنجیره فولاد (شامل کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی) حذف و با سیاست‌گذاری غلط وزارت صنعت، معدن و تجارت در فرآیند قیمت‌گذاری، تمامی تولیدکنندگان در حلقه‌های گوناگون این زنجیره متضرر شدند.

در واقع سوءمدیریت گریبان فولادسازان را گرفت. هرچند هنوز ابهاماتی درباره سوءاستفاده از این شرایط وجود دارد؛ بنابراین برای اصلاح وضعیت موجود انتظار می‌رود از نظرات متخصصان و کارشناسان در فرآیند تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری استفاده شود.

خبر

پیشرفت ۷۵درصدی فاز ۲ آهن‌اسفنجی بافت

میزان پیشرفت فیزیکی فاز ۲ آهن‌اسفنجی شرکت فولاد بافت به ۷۵ درصد رسید. به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، هدف از اجرای فاز دو فولاد بافت (آهن‌اسفنجی)، تحقق حداکثری تولید با کیفیت و پشتیبانی از تامین‌کنندگان داخلی است. میزان تولید آهن‌اسفنجی فولاد بافت در شهریورماه امسال، ۸۰ هزار و ۱۴۰ تن بوده است. میزان تولید آهن‌اسفنجی فولاد بافت در ۶ ماه نخست امسال نیز ۴۲۲ هزار و ۹۵۴ تن ثبت شد.

ظرفیت فاز یک خط تولید آهن‌اسفنجی شرکت احیا استیل فولاد بافت، سالانه ۸۰۰ هزار تن است. طبق برنامه زمان‌بندی قرار است فاز دو شرکت احیا استیل فولاد بافت نیمه نخست سال آتی به بهره‌برداری برسد.

کارخانه احیا استیل فولاد بافت، بزرگ‌ترین و تنها مجتمع صنعتی بزرگ منطقه در سطح ۳ شهرستان بافت، رابر و ارزوئیه است که از سال ۱۳۹۸ به بهره‌برداری رسیده است.

رویکرد «ومعادن» در ارتقای ظرفیت‌های معدنی و صنعتی

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات از بزرگ‌ترین شرکت‌های سرمایه‌گذاری کشور محسوب می‌شود که در سال‌های اخیر نقش بی‌بدیلی را در ارتقا و توسعه صنایع معدنی و فلزی ایفا کرده است. درحال‌حاضر، این شرکت، به منظور توسعه صنایع معدنی و فلزی، برنامه‌های خود را در راستای عملیاتی شدن سوق داده است و پروژه‌های جدیدی را در حوزه اکتشافات معدنی و توسعه زنجیره فولاد در دستورکار دارد.

به گزارش ایلنا، در این زمینه، می‌توان به برنامه‌های اکتشافی، احداث واحدهای صنعتی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات جدید اشاره کرد. بدیهی است که با بهره‌برداری رسیدن هر یک از پروژه‌های شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، علاوه‌بر پررنگ‌تر شدن نقش این سرمایه‌گذار در حوزه صنایع معدنی و فلزی کشور، بستر مناسبی برای توسعه این بخش فراهم می‌شود.

درحال‌حاضر، این شرکت از سهامداران عمده مجموعه‌های بزرگ معدنی و فولادی ایران از قبیل شرکت‌های؛ معدنی و صنعتی گل‌گهر، معدنی و صنعتی چادرملو، سنگ‌آهن گهرزمین، شرکت ملی مس، معدنی و صنعتی صبانور، مجتمع فولاد خراسان، آهن و فولاد ارفع، پویا انرژی، کارخانجات کابل‌سازی شهید قندی، تجلی توسعه معادن و فلزات، گسترش کاتالیست ایرانیان، پرتو تابان معادن و فلزات و شرکت کک طبس است.

در سال‌های گذشته، سیاست‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات سرمایه‌گذاری تنها در بازار سهام متمرکز بود. در واقع تمرکز این شرکت بر خرید و فروش سهم، کسب سود و کنترل و نظارت بر پروژه‌ها بود، اما در شرایط فعلی که توسعه صنایع معدنی و فلزی یک ضرورت محسوب می‌شود، این شرکت در حوزه عملیاتی و اجرایی نیز ورود کرده است تا نقش موثرتری در این حوزه داشته باشد.

▣ توسعه‌ای در زنجیره فولاد

در سال‌های اخیر تحول بزرگی در رویکردها و سیاست‌گذاری‌های سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات ایجاد شده است، به طوری که درحال‌حاضر از ۴۸ پروژه «گروه پیشرانان پیشرفت اقتصادی» هفت پروژه مربوط به این شرکت است. به علاوه، این شرکت پروژه‌های متعددی را به صورت مستقیم و غیرمستقیم در حوزه صنعت فولاد و شرکت‌هایی که سهام‌شان را در اختیار دارد، برنامه‌ریزی کرده است که از جمله آنها می‌توان به بیست پروژه در شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، ده پروژه در شرکت سنگ‌آهن گهرزمین و هجده پروژه در شرکت معدنی و صنعتی چادرملو اشاره کرد. این شرکت در مجموع، در شصت پروژه به ارزش حدود ۳ هزار میلیارد ریال در سطح کشور سرمایه‌گذاری کرده که سهم شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات از این پروژه‌ها بالغ بر ۷۰۰ هزار میلیارد ریال است. گفتنی است یکی از مهم‌ترین پروژه‌هایی که شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در آن سرمایه‌گذاری کرده نیروگاه ۳۶۰ مگاواتی سمنان در ۲ مدول ۱۸۰ مگاواتی است که با افتتاح خط دوم آن در آذرماه، این نیروگاه به مدار تولید وارد می‌شود.

این هلدینگ بزرگ فعال در صنعت، به منظور توسعه زنجیره فولاد نیز برای تولید حدود ۵ میلیون تن آهن اسفنجی به طور مستقیم سرمایه‌گذاری کرده است که شرکت صنایع آهن و فولاد آرتاویل با ظرفیت سالانه ۱/۱ میلیون تن، کارخانه آهن‌اسفنجی بیجار با ظرفیت سالانه ۶/۱ میلیون تن، شرکت فولاد اقلید با ظرفیت سالانه ۱/۱ میلیون تن و مجتمع آهن و فولاد سرمد با ظرفیت سالانه ۱/۱ میلیون تن بخشی از این سرمایه‌گذاری‌ها هستند. در پروژه فولاد قروه در مجتمع فولاد کردستان نیز برای تولید با ظرفیت سالانه یک میلیون تن و در مجتمع آهن و فولاد سرمد برای تولید با ظرفیت سالانه ۶۰۰ هزار تن تولید فولاد برنامه‌ریزی شده است. گفتنی است شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات اجرای پروژه‌های ۲ میلیون تن کنسانتره و یک میلیون تن گندله را نیز در غرب کشور در دستورکار خود دارد که در پروژه‌های پیشران پیشرفت اقتصادی قرار می‌گیرند. هفت پروژه شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در فولاد کردستان حدود ۱۲/۱۶ درصد، در ذوب فولادسازی ۱۰/۵۱ درصد، در کارخانه گندله‌سازی شهرک ۲۴/۵۳ درصد، در فولاد آرتاویل استان اردبیل ۱۳/۶۶ درصد و در اقلید استان فارس ۲ درصد پیشرفت فیزیکی داشته که این امر نشان‌دهنده عملیاتی شدن پروژه‌های این شرکت است.

یکی از مسائل مهم در انجام پروژه‌های معدنی و صنعتی بهبود بخشیدن به سرعت پیشرفت عملیات است. بر همین اساس، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در شرکت بین‌المللی مهندسی ایران (ایریتک)، که رویکرد جدیدی را دنبال می‌کند، به عنوان یک شرکت مجری و مشاور سرمایه‌گذاری کرده است. هم‌اکنون شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات برای پروژه‌های خود از این شرکت به عنوان شرکت عملیاتی و مشاوره استفاده می‌کند تا سرعت و شرایط عملیات را به لحاظ علمی و فنی ارتقا دهد.

▣ اکتشاف، اصل نخست

ارزش منابع طبیعی کشور حدود ۲۷/۶تریلیارد دلار برآورد می‌شود. با این حال، سهم بخش معادن در تولید ناخالص داخلی کشور حدود یک درصد است که این رقم از فرصتی برای قرار گرفتن در پله‌های بالاتری از ارزش‌آفرینی از راه سرمایه‌گذاری و هزینه بخش معادن در اقتصاد کشور خبر می‌دهد. در حدفاصل سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۴۰۱ اکتشافات معدنی در کشور به صورت سیستماتیک انجام شده و مجموع حفاری عمقی کشور به حدود ۹ میلیون متر رسیده است. در این بخش بیش از ۱۱ هزار پروانه بهره‌برداری به ثبت رسیده و میزان تولید ماده معدنی حدود ۴۷۰ میلیون تن از حدود ۷ هزار معدن بوده است. به بیانی دیگر، متوسط سرانه تولید هر معدن کشور کمتر از ۷۰ هزار تن است. بنابراین ضروری است که برنامه‌ریزی و اقداماتی به منظور توسعه معادن کشور انجام شود.

چنان‌که می‌دانیم، ایران کشوری غنی از مواد معدنی است و این امر گواهی بر لزوم توسعه صنعت فولاد در کشور به شمار می‌آید. تا سال ۱۴۰۴ ظرفیت تولید فولاد که هم‌اکنون بیش از ۴۷ میلیون تن است، با به بهره‌برداری رسیدن طرح‌های فعلی، از مرز ۵۵ میلیون تن عبور می‌کند. برای تداوم فعالیت این شرکت‌ها با ۷۰ درصد ظرفیت، بیش از ۲۰۰ میلیون تن سنگ‌آهن نیاز است. در کشور استرالیا در سال ۲۰۲۱ حدود ۹۵۰ میلیون تن سنگ‌آهن تولید شده است، در حالی که در ایران این عدد به ۱۰۰ میلیون تن می‌رسد. بنابراین اولویت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در بخش معادن، توسعه اکتشافات معدنی است و برنامه‌های اکتشافی در این شرکت به طور جدی پیگیری می‌شوند. درحال‌حاضر، بیش از ۶۰ هزار متر حفاری عمقی نیز در دستورکار این شرکت قرار گرفته است. علاوه بر این، به واسطه شرکت توسعه صنعتی و معدنی صبانور، چهار معدن در شهرک، باباعلی، گلالی و سقز به معادن شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات اضافه می‌شود. تاکنون در این معادن حدود ۲ هزار متر حفاری انجام شده است و میزان ذخایر این معادن بیش از ۴۰ میلیون تن برآورد می‌شود. با توجه به اینکه پروژه‌های شرکت در این مناطق تعریف شده‌اند، خوراک واحدهای صنعتی در این منطقه تامین می‌شود. گفتنی است که با پیگیری‌های انجام‌شده در اکتشافات ذخایر سنگ‌آهن و مستندسازی فنی این ذخایر، تا پایان سال اخبار خوبی درباره اکتشافات این شرکت اعلام می‌شود.

در حوزه توسعه ذخایر مس نیز در سال گذشته شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در قالب یک کنسرسیوم بزرگ معدنی، در مزایده معدن مس جانجا برنده شد و هم‌اکنون در این شرکت بازنگری و ارزیابی تحلیلی این معدن انجام و نقاط با ظرفیت جدیدی اکتشاف شده است. این شرکت امیدوار است که بتواند، طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، یک کارخانه لیچینگ به روش «EW/SX» در طول ۲۴ماه برای بهره‌برداری از کانسارهای اکسیدی با ظرفیت تولید ۷ هزار تن کاتد و یک کارخانه با ظرفیت تولید ۱۳۰ هزار تن کنسانتره مس در منطقه افتتاح کند.

از دیگر برنامه‌های شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در حوزه صنعت فولاد افزایش تولید کارخانه کک‌سازی طبس با تکنیک جدید نسبت به سایر کارخانه‌های کک‌سازی کشور است. این کارخانه در سنوات گذشته به طور متوسط ۶ هزار تن کک تولید کرده و در تیرماه و مردادماه امسال نیز به‌ترتیب ۸ هزار تن و ۹ هزار و ۸۰۰ تن کک در این کارخانه تولید شده است. امید می‌رود که در شهریورماه این عدد از ۱۰ هزار تن عبور کند. گفتنی است که ظرفیت کارخانه کک‌سازی طبس در مجموع شش سلول است که با راه‌اندازی سلول‌های ۳و ۴ در این کارخانه در مهرماه، ظرفیت تولید کک افزایش می‌یابد تا از این طریق، خوراک واحدهای فولادی به روش کوره بلند تامین شود.

▣ لازمه پیشرفت

اکتشاف مقوله‌ای کلیدی و جدی در کشور به شمار می‌آید و توسعه آن به ساختاری منسجم نیاز دارد. یکی از مسائل مهم در این حوزه، برخورداری از متولی توانمند و متخصص و نیروی آموزش‌دیده است. خوشبختانه در کشور آموزش نیروی انسانی به گونه‌ای بوده است که از حیث نرم‌افزاری و سخت‌افزاری در سطوح بالایی قرار گرفته‌اند اما تا رسیدن به نقطه ایده‌آل و متناسب با ظرفیت‌های موجود در منابع کشور هنوز راه زیادی در پیش داریم.

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات امیدوار است که در حوزه معادن، با استفاده از نیروی انسانی شایسته، در مناطق مختلف زمینه رشد فنی و علمی را برای افراد بومی فراهم کند. با این حال، توسعه معادن، علاوه بر نیروی انسانی آموزش‌دیده، به تجهیزات و هوشمندسازی هم نیاز دارد.

در حوزه صنایع معدنی و فلزی باید فرآیند هوشمندسازی در معادن به طور جدی‌تری در کشور پیگیری شود، زیرا به لحاظ تکنیک تجهیزاتی و رفتار عملیاتی، بخش معدن و صنایع معدنی کشور از دنیا جا مانده است و برای بیشتر نشدن این فاصله به لحاظ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برنامه‌های جدیدی باید در دستور کار قرار بگیرد. در همین راستا، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات و زیرمجموعه‌های این شرکت در مسیر خرید ماشین‌آلات و تجهیزات جدید و آموزش تکنیک‌های جدید و عملیاتی آنها قرار گرفته‌اند. در این مجموعه، اخیرا، هفت دستگاه حفاری اکتشافی خریداری و یکی از این دستگاه‌ها هم‌اکنون در پروژه‌های شرکت به‌کار گرفته شده است. دو دستگاه دیگر تا دو هفته آینده (اواخر شهریور ماه) و دو دستگاه نیز در مهرماه وارد کشور می‌شوند. بدیهی است که سرمایه‌گذاری برای خرید ماشین‌آلات می‌تواند بر بهبود روند توسعه معادن موثر باشد.

علاوه بر این، سرمایه‌گذاری‌های جدید در اکتشافات سایر فروآلیاژهای فولاد، مثلا وانادیوم، نیز از اهمیت بالایی برخوردار است و با برنامه‌ریزی، کشور می‌تواند در این حوزه هم نقش‌آفرین باشد. در شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، برخی پروژه‌ها در این حوزه و سایر حوزه‌ها در مرحله ارزیابی قرار دارند که ازجمله آنها می‌توان به سرمایه‌گذاری در پروژه فروسیلیکومنگنز در شیروان و پروژه‌های تولید الکترود گرافیتی در منطقه کازرون و لوله‌های بدون درز در شرکت ماداکتو استیل اشاره کرد. در صورت برخورداری از شرایط فنی و اقتصادی، این پروژه‌ها در برنامه‌های آتی شرکت قرار می‌گیرند.

در مجموع، با توجه به توسعه صنعت فولاد در ایران و اهمیت اکتشافات معدنی و چالش‌های تامین مواد اولیه، برنامه‌های اکتشاف سنگ‌آهن باید به طور جدی‌تر پیگیری شوند. متوسط عمق اکتشاف در کشور پانزده متر است و بهره‌برداری از کانسارهای عمیق باید در دستورکار قرار بگیرد.

در راستای تامین خوراک فولادسازان کشور، سرمایه‌گذاری در معادن برون‌مرزی ازجمله افغانستان در دستورکار شرکت قرار دارد و در نهاد ریاست‌جمهوری نیز، با تشکیل کمیته‌ای، بررسی‌های اولیه در این خصوص صورت می‌گیرد، زیرا بهره‌برداری از منابع درون‌مرزی و برون‌مرزی یک ضرورت است. این امر، علاوه‌بر توجه به سایر عوامل دخیل در توسعه این بخش، ضرورت اکتشافات، سرمایه‌گذاری‌های درست و هدفمند و متولی خاص در کشور را آشکار می‌سازد.

ایجاد وحدت رویه بین طرح‌های نیروگاهی در تعامل با سازمان پدافند غیرعامل

مدیر زیرساخت ایمیدرو گفت: وحدت رویه‌ای برای دریافت مجوز پدافند غیرعامل و رعایت الزامات طرح‌های نیروگاه‌های برق صنعت و معدن، در تعامل با سازمان پدافند غیرعامل ایجاد شد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، منیژه غلامرضایی در دومین همایش پدافند غیرعامل صنایع معدنی گفت: با تعامل برقرار شده با سازمان پدافند غیرعامل، توانستیم مجوز همه ساختگاه‌های (سایت) نیروگاهی را به صورت مشروط از این سازمان دریافت کنیم.

وی ادامه داد: این اقدام سبب ایجاد وحدت رویه در مطالعات پدافند غیرعامل طرح‌های احداث نیروگاه صنعت و معدن شد و با نظارت راهبردی صورت گرفته، الزامات ساختاری به همه واحدها ابلاغ شد. این امر موجب می‌شود تا در طول دوره احداث به صورت متمرکز در انجام اقدامات راهبری، همسان‌سازی شده و در فرآیند کار تسریع شود.

▣ سهم پایین ایران در برداشت آب از خلیج فارس

مدیر زیرساخت ایمیدرو با اشاره به اینکه در دنیا روزانه حدود ۱۰۷ میلیون مترمکعب و در خاورمیانه ۵۰ میلیون مترمکعب آب شیرین می‌شود، گفت: آب شیرین‌کن‌های

خلیج‌فارس حدود ۲۴ درصد از کل این میزان را به خود اختصاص می‌دهند که بیشتر آن توسط امارات و سپس عربستان انجام می‌شود. کویت، قطر و بحرین در رتبه‌های بعدی قرار دارند.وی ادامه داد: با وجود اینکه ایران پهناورترین کشور در امتداد خلیج‌فارس است، اما کمترین ظرفیت آب شیرین کن را دارد به طوری که ظرفیت خط نخست انتقال آب افتتاح شده، حدود ۶۵۰ هزار متر مکعب است.

وی ادامه داد: با بهره‌برداری از خطوط دیگر، این میزان به ۲ میلیون تن مترمکعب در روز می‌رسد که با این همه در مقایسه، جایگاه بسیار پایینی خواهد داشت.

▣ دستاوردهای قابل‌توجه در طرح‌های آبی

غلامرضایی با اشاره به تعامل مناسب بین ایمیدرو و سازمان پدافند غیر عامل، تصریح کرد: هماهنگی و همکاری بین این ۲ سازمان در زمینه طرح‌های شیرین‌سازی و انتقال آب خلیج‌فارس و دریای عمان، دستاوردهای قابل توجهی در مراحل مطالعات و طراحی داشته است.

افزایش ۱۰ هزارمگاوات طرح نیروگاهی به ۱۷ هزار مگاوت

مدیر زیرساخت ایمیدرو تصریح کرد: با توجه به محدودیت‌هایی که در تامین برق ایجاد شده، ایمیدرو با شرکت‌های بزرگ به توافق رسید که صنایع و معادن خودشان اقدام به احداث نیروگاه کنند.

وی یادآور شد: ابتدا ۱۴ ساختگاه با ظرفیت ۱۰ هزار مگاوات معرفی شد که با توجه به پشتیبانی تسهیلات و مشوق‌هایی که در بسته حمایتی درج شده، شرکت‌ها علاقه‌مند به تامین برق اختصاصی در شرایط کمبود برق شدند.

وی ادامه داد: از این‌رو، ۲۱ ساختگاه با ظرفیت ۱۷ هزار مگاوات افزایش یافت که اغلب استان‌ها را دربرمی‌گیرد.

▣ یک افتتاحیه نیروگاهی در آذر

غلامرضایی با اشاره به پیشرفت طرح‌های نیروگاهی در دوره پیشبرد، گفت: میزان پیشرفت طرح‌ها در پیوست اولیه (۱۰ هزار مگاوات)، ۶۶ درصد و با الحاقیه (۱۷ هزار مگاوات)، ۲۲ درصد است. عملیات اجرایی حدود ۵ هزار مگاوات نیز آغاز شده و پیشرفت آن ۱۹ درصد است.

وی افزود: طرح نیروگاهی شرکت توسعه معادن و فلزات با ظرفیت ۳۶۰ مگاوات، ۷۵ درصد پیشرفت دارد و واحد گازی آن به بهره‌برداری رسیده است. واحد بعدی این شرکت هم در آذر افتتاح می‌شود. به گفته وی، طرح‌های نیروگاهی واحد فولاد مباکه با ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات هم ۴۵ درصد پیشرفت دارد که پیش‌بینی می‌شود افتتاح این طرح‌ها از اواخر امسال یا اوایل سال آینده انجام شود.

مدیر زیرساخت ایمیدرو با بیان اینکه در حوزه پدافند غیرعامل، چالش ما در بخش صدور مجوزهاست، اذعان کرد: امیدواریم با توجه به ظرفیت ۲۰ درصدی نیروگاه‌های صنایع معدنی از کل ظرفیت ۸۰ هزار مگاواتی کشور در احداث نیروگاه، همکاری نهادها را نیاز داریم تا این نیروگاه‌ها در زمان مقرر به بهره‌برداری برسند.

سهم صفر ایران از تجارت گوهرسنگ‌ها

گیتا جاودانی

در خبرها آمده بود، ایمیدرو (مجری طرح توسعه گوهرسنگ کشور) به‌زودی آموزش‌های تخصصی تراش گوهرسنگ را در ۳۱ استان کشور آغاز خواهد کرد. در این خبر بااشاره به جذب بالای ۵۰ درصدی فراگیران تخصصی تراش گوهرسنگ آمده بود که با اعلام آمادگی سازمان‌های متولی ایجاد اشتغال کشور برای بکارگیری دانش‌آموخته‌های این رشته، تا پایان امسال ۶۵۰ نفر از هنرجویان سطح یک گوهرتراشی وارد بازار کار خواهند شد. در بخش دیگری از این خبر به این نکته اشاره شده بود که از نظر تجهیزات و مواد اولیه موردنیاز مشکلی در کشور وجود ندارد. این در حالی است که فعالان و دست‌اندرکاران این صنعت، گلایه‌ها به وضعیت آموزش دارند و ایرادات چندی را به آن وارد می‌دانند. علاوه بر این، معتقدند به‌علت ممانعت از ورود سنگ راف از کشورهای دیگر، شرایط فعالیت برای کارگاه‌های گوهرتراشی چندان مناسب نیست و یکی بعد از دیگری به‌سوی ورشکستگی می‌روند. «روزگارمعدن» برای بررسی بیشتر این موضوع، با مسعود کیانی، رئیس انجمن صنفی گوهرسنگ ایران و حدیث صادقی، مدیر یکی از موسسات گوهرشناسی و فعال صنفی، به گفت‌وگو نشست و نظر آنها را درباره فرصت‌ها و چالش‌های صنعت گوهرسنگ جویا شد.

عکس: روزگار معدن

> یکی از مشکلات اساسی ما این است که امور حوزه گوهرسنگ بین چندین وزارتخانه تقسیم شده که هرکدام از آنها سازکار خاص خود را دارند و به این ترتیب کلاف سردرگمی ایجاد شده که هرکسی دستی به آن می‌زند و خراب‌ترش می‌کند

جایی برای کار نیست

مسعود کیانی ـ رئیس انجمن صنفی گوهرسنگ ایران:

درباره گوهرسنگ بازار قابل‌توجه جهانی نداریم و اگر بگوییم صفر است، دور از واقع نیست. یکی از دلایل این موضوع، فقدان آموزش صحیح و در نتیجه تولید کالای غیراستاندارد است.

بسیاری از تراشنده‌های گوهرسنگ، به‌شکل استاندارد جهانی‌پسند آموزش ندیده‌اند، حتی آموزش‌های آنها در حد استانداردهای فنی و حرفه‌ای (که آن هم اشکالات فراوانی دارد) نیست. در بازار جهانی اعتقاد بر این است که تمام گوهرسنگ‌ها باید از نظر پولیش، تقارن، کیفیت تراش و سایزبندی استاندارد باشند.

اگر تراش سنگ براساس استاندارد بین‌المللی نباشد، روی رکاب استاندارد سوار نمی‌شود، بنابراین کسی که می‌خواهد سنگ را سوار فلز یا به اصطلاح «مخراج کاری» کند، باید دوباره سنگ را کات کند یا تراش دهد. این معضلی است که علت آن آموزش نادرست در گوهرتراشی است.

معضل دیگر در کشور ما آموزش‌های زیرپله‌ای و غیرمجازی است که در سراسر کشور هم باب شده است و در پایان دوره هیچ‌گونه مدرک معتبری هم در اختیار کارآموز قرار نمی‌گیرد تا بتوانند از آن برای گرفتن پروانه کسب و کار استفاده کند. آموزش‌های گوهرشناسی هم چندان برپایه استانداردهای جهانی نیست یا کانی‌شناسی به‌جای گوهرشناسی تدریس می‌شود. گوهرشناسی دانشی میان‌رشته‌ای است که آموزش‌های خاص و دوره‌های تعریف‌شده جهانی دارد و به چند بخش سنگ‌های رنگی، سنگ‌های مصنوعی، گوهرهای آلی و الماس تقسیم می‌شود، اما کانی‌شناسی یکی از مباحث زمین‌شناسی به‌شمار می‌رود؛ این معضلی است که بسیاری با آن درگیر هستند.

آموزش کانی‌شناسی که بعضی از افراد با عنوان گوهرشناسی می‌دهند و غیرمجاز و غیراستاندارد است، در نتیجه، چند معضل پیش می‌آید. اول اینکه برخی از آنها خود در خریدوفروش‌ها و تجارت به مشکل برمی‌خورند و سنگ‌های اشتباهی خریدوفروش می‌کنند.

برخی دیگر هم آزمایشگاه‌های غیرمجازی ایجاد و شناسنامه‌های غیرمعتبر صادر می‌کنند. به‌عنوان مثال، مواردی داریم که فردی که کانی‌شناسی خوانده، برای رزین اپوکسی ۴۰ کیلویی به‌عنوان کهربای ایران شناسنامه صادر کرده است.

▣ مثل چین یا هند

مشکل اساسی ما در این حوزه، اول فقدان قوانین صحیح و تخصصی مرتبط با گوهرسنگ‌ها و دیگری نبود بازار است.

هر قانونی که ما در صنعت گوهرسنگ و جواهر داریم، درباره طلا است و کار تخصصی روی حوزه گوهرسنگ انجام نشده؛ بعضی موارد بخشنامه‌ای از سوی وزارت صمت یا هیات دولت صادر شده که سنگ‌های خام الماس نمی‌توانند از ایران صادر شود.

البته مشکل نبود بازار هم، ریشه در قوانین دارد، زیرا فرصت ارائه داخلی و خارجی را محدود می‌کند.

برای مثال، اتحادیه‌ها، بخشنامه‌ای از دادستان کل کشور گرفته‌اند که خرید و فروش جواهرات و گوهرسنگ‌ها به‌صورت مجازی ممنوع و همین باعث مشکلاتی شده است.

نبود صادرات هم مزید بر علت است. برای حل این مشکل باید مواد خام ارزان‌نرخ و تجهیزات را وارد کنیم تا هزینه‌ها را پایین بیاوریم و به این طریق ما هم مثل چین و هند می‌توانستیم سنگ‌های‌مان را به نرخ مناسب به بازار بیرون از ایران بفروشیم.

▣ کالای لوکس و دردسرهای بی‌پایان

ما در زمینه صادرات هم با مشکلی مانند واردات روبه‌رو هستیم. گوهرسنگ‌ها جزو گروه کالایی لوکس قرار گرفته‌اند، بنابراین در زمینه صادرات آنها هم، با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستیم. به‌عنوان مثال ارزیاب مناسب در گمرک نداریم که قیمت‌گذاری درستی انجام دهد. محاسبه کند و تعرفه گمرکی مناسبی برای آن در نظر بگیرد. بعضی اوقات نرخ بسیار گزافی برای آن در نظر می‌گیرند و به همان نسبت تعرفه بسیار سنگین می‌شود و به این ترتیب صادرات توجیه اقتصادی خود را از دست می‌دهد.

متاسفانه این معضل باعث شده که واردات و صادرات گوهرسنگ‌ها بیشتر به‌صورت قاچاق انجام گیرد و نبود شفافیت و خلأهای قانونی به این مشکلات دامن می‌زند.

▣ ورود گوهرسنگ به جام‌جهانی

ما یک سال است که تمام تلاش خود را به‌کار بسته‌ایم و بارها و بارها درخواست کردیم که این فرصت را در اختیار ما قرار دهند، حتی کیش را هم به‌عنوان پایگاه جایگزین قطر معرفی کردیم تا برای جذب توریست برنامه‌ریزی شود. همه به‌به و چه‌چه گفتند و آن را ایده بسیار خوبی دانستند، اما متاسفانه تا امروز که فقط کمتر از یک ماه به برگزاری جام‌جهانی مانده، اقدام خاصی انجام نگرفته است و به‌نظر نمی‌رسد که بتوان در این مدت کوتاه اقدام خاصی انجام داد.

▣ فرصتی که سوخت

تا جایی که من می‌دانم، چند نهاد و ارگان در زمینه تهیه مقدمات این قضیه دخیل بودند؛ به‌عنوان مثال، سازمان توسعه تجارت، میراث فرهنگی و مناطق آزاد و حتی چند وزارتخانه، اما متاسفانه اقدام مناسبی نشد و رئیس اتحادیه هتلداران هم به‌تازگی اعلام کرده که حتی یک تخت هم در هتل‌های کیش رزرو نشده است. البته چند وقت پیش شرکتی خصوصی با من تماس گرفت، اما عددی که برای اجاره‌بهای یک غرفه چند متری اعلام کرد، بسیار سنگین بود. به‌گمان من، این نمایشگاه‌ها باید با کمک و یارانه‌های دولتی برگزار شود وگرنه کارگاه‌ها توان پرداخت چنین هزینه‌هایی را ندارند. پیشنهادی که ما به دولت ارائه دادیم، این بود که سازمانی تخصصی برای گوهرسنگ ایجاد شود؛ چیزی شبیه مرکز ملی فرش (که البته ساز کار آن اشتباه بود)، اما به هرحال مسئول تمام حوزه‌های مربوط به فرش از آموزش گرفته تا تجارت، تولید و مواد اولیه بود.

یکی از مشکلات اساسی ما این است که فعالیت حوزه گوهرسنگ بین چندین وزارتخانه تقسیم شده که هرکدام از آنها سازکار خاص خود را دارند و به این ترتیب کلاف سردرگمی ایجاد شده است که هرکسی دستی به آن می‌زند و خراب‌ترش می‌کند، اما اگر سازمانی خاص در این زمینه متولی شود، حتی اگر به‌صورت مردم‌نهاد و بدون بودجه دولتی باشد، شاید بتواند برای گوهرسنگ از اکتشاف تا تجارت گرفته قانون‌گذاری کند، آیین‌نامه بدهد و مجوزهای لازم را برای فعالان صادر کند و قوانین، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها را یکدست و لازم‌الاجرا کند.

▣ کاش کمی رسیدگی می‌شد

متاسفانه همیشه به گوهرسنگ به‌عنوان یک موضوع حاشیه‌ای پرداخته شده و تاکنون اراده‌ای قوی برای حل مشکلات این صنعت در کشور ایجاد نشده است. اقداماتی که انجام شده فقط در حد نشست، مصاحبه و خبر بوده و انگار قرار است مسائل این حوزه را به‌نوعی از سر خود باز کنند. کاش کمی به این صنعت رسیدگی و متوجه می‌شدند که نمی‌توان با ارائه آمار و ارقام مشکلات را کتمان کرد.

آموزش به‌شرط استاندارد

حدیث صادقی، مدیر یک موسسه گوهرشناسی و فعال صنفی:

آموزش گوهرتراشی بسیار مفید است، اما نکته اینجا است که آموزش باید صحیح و استاندارد باشد، یعنی براساس جدیدترین و روزآمدترین دستاوردهای موجود در دنیا تنظیم و ارائه شود.

کشور ما سنگ‌های بسیار ارزشمند مثل فیروزه، دمانتوئید (گارنت سبز)، عقیق و مانند آن را دارد. تراش فیروزه و عقیق بیشتر به‌صورت «دامله‌تراشی» است. این نوع کمی آسان‌تر است و در کشور ما هم به‌خوبی آموزش داده می‌شود، اما تراش‌های «فَست یا زاویه‌دار» استانداردهای خاص خود را دارد و باید به‌گونه‌ای انجام شود که گوهرسنگ بالاترین میزان بازتابش نور را پیدا کند.

بنابراین رعایت استاندارد در این زمینه بسیار مهم است و باید سنگ بهترین نوع تراش را داشته باشد. اگر کانی یا گوهر کیفیت مناسبی داشته باشد و تراش به‌شکل اصولی را روی آن انجام شود، نتیجه کار درخشان خواهد شد و تراشکار می‌تواند مستقیم به بازار کار وارد شود و درآمد خوبی هم داشته باشد.

طبیعی است که کارفرما یا صاحب سنگ، تراش سنگ‌های باارزش خود را به کسی می‌سپارد که توانایی و مهارت لازم را داشته باشد و به قول معروف «کننده» این کار باشد.

برای مثال کسی که زمرد افغانستان را وارد بازار می‌کند، آن را به‌دست هر تراشکاری نمی‌دهد و به‌دنبال کسی خواهد گشت که سنگ را به‌شکل استاندارد و با کمترین میزان ضایعات تراش دهد تا صاحب سنگ بتواند از آن به‌نحو احسن استفاده کند و به نرخ مناسب به‌فروش رساند.

▣ در آستانه ورشکستگی

ایران می‌تواند باتوجه به موقعیت جغرافیایی خاص خود نقش مهمی در این حوزه بازی کند. ما از یک‌سو، در همسایگی کشورهایی مانند افغانستان و پاکستان قرار داریم که صاحب انواع گوهرسنگ‌های گران‌نرخ هستند و از سوی دیگر، در نزدیکی بزرگ‌ترین مصرف‌کننده‌های دنیا هستیم که کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس هستند. از تهیه سنگ راف تا تراش، ساخت و مخراج کاری گوهرسنگ فرآیندی است که فرصت‌های شغلی زیادی در آن وجود دارد و اگر به حوزه صادرات آن هم ورود کنیم، درآمدی بالا و ارزآوری قابل‌توجهی خواهیم داشت. این همان موضوع تکمیل زنجیره ارزش است که در برنامه توسعه هفتم هم روی آن تاکید شده است. بنابراین کشور ما باتوجه به برخورداری از نیروی کار ماهر و دستگاه‌ها گوهرتراشی خوب و مناسب، می‌تواند کریدوری باشد که ماده خام اولیه را وارد کند و بعد از فرآوری آن را با ارزش‌افزوده بالا روانه بازار کشورهای عربی کند، البته شرایط تحریمی هم روی این کار ما تاثیر گذاشته است، اما باز هم امکان احیای این بازار وجود دارد. در حال حاضر حتی برای صادرات سنگ‌های تراش‌خورده قوانین گمرکی دست و پاگیر و ناکارآمد زیادی وجود دارد. بعضی وقت‌ها به‌علت نبود کارشناس باتجربه و در جایگاه درست (چه در گمرک و چه در بخش‌های مالیاتی) آنقدر تعرفه‌های بالایی وضع می‌شود که از نرخ خود سنگ بالاتر است و ارزشی ندارد که روی صادرات آن کار شود.

▣ نهاد مسئول کیست؟

چند ارگان با هم در این زمینه مسئولیت دارند. برای مثال درباره جواهر، مسئولیت قوانین مربوط به سنگ، برعهده یک سازمان است و پایه آن برعهده سازمانی دیگر. باید قوانین موجود تجمیع و ضوابط درست و استانداردی مکتوب شود که براساس آن صادرکننده، تکلیف خود را بداند.

▣ پیگیری انجمن

از طرف انجمن صنفی گوهرسنگ ایران هم در حال پیگیری هستیم و جلسات متعددی گذاشته‌ایم و تمام تلاش خود را انجام می‌دهیم که این موانع را از سر راه برداریم.

▣ گوهرتراشی در دانشگاه

در حال حاضر آموزش‌های کوتاه‌مدت وجود دارد که در برخی مجموعه‌ها با همکاری دانشگاه خوارزمی در حال برگزاری است. برای مثال دوره‌های گوهرشناسی، گوهرتراشی، طلاسازی، طراحی جواهر که زیرنظر وزارت علوم است و سرفصل‌ها آکادمیک و دانشگاهی است، اصولی آموزش داده می‌شود و در نهایت گواهی پایان دوره کوتاه‌مدت ارائه می‌دهد.

در دانشگاه هم رشته کارشناسی‌ارشد گوهرشناسی وارد رشته‌های دانشگاهی شده است.

سخن پایانی

کارشناسان می‌گویند ایران تاریخچه‌ای ۱۱هزار ساله در معدنکاری و قدمتی ۵ هزار ساله در گوهرتراشی دارد، اما در حال حاضر و باوجود اینکه تمام زنجیره ارزش‌افزوده گوهرسنگ را دارد، در میان ۱۸۰ کشور فعال در این صنعت رتبه ۱۰۵ را به خود اختصاص داده است.

جای آن است که از متولیان امر بپرسیم که چرا دستاورد ما از این صنعت پررونق، چنین ناچیز مانده است و چرا نتوانسته‌ایم به جایگاه مناسبی در این حوزه دست پیدا کنیم؟

توسعه همکاری ایران و روسیه در تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی

مدیر دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و اطلاعات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با اشاره به توسعه همکاری پژوهشگران ایران و روسیه در تهیه نقشه‌های زمین شناسی گفت: همکاران روسی می‌توانند در زمینه تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و اکتشافی کمک‌های به‌سزایی به ما داشته باشند و در حال حاضر بحث فعلی ما ارائه نمونه نقشه‌های تهیه شده در ۳ قالب زمین‌شناسی، ژئوشیمی و زمین‌شناسی اقتصادی است. به گزارش روابط عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، نشست مشترک این سازمان و موسسه JSC Zarubezhgeologia، روسیه (holding of ROSGEO) به‌صورت وبینار به منظور آموزش تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یک پنجاه‌هزارم به کارشناسان سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران برگزار شد. هانیه بخشایی، سرپرست اداره بین‌الملل این سازمان در این وبینار، هدف از برگزاری این نشست را آموزش تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس پنجاه‌هزارم عنوان کرد و گفت: این سازمان ۶۳ سال است که در زمینه تولید اطلاعات زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی فعالیت می‌کند و عمده فعالیت‌های ما، تهیه اطلاعات پایه علوم زمین و همچنین اکتشاف مواد معدنی در مقیاس‌های مختلف است و تاکنون موفق به تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یکصدهزارم و یک بیست پنج‌هزارم شده و در نظر دارد برنامه‌های خود را جهت تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یک پنجاه‌هزارم توسعه دهد. وی تاکید کرد: ما مایل هستیم جهت آموزش و توانمندسازی کارشناسان این سازمان با هلدینگ Rosgeologia در قالب تفاهمنامه و پروژه‌های آموزشی مشترک همکاری داشته باشیم و از تجارب این مجموعه در زمینه تکنیک‌ها و روش‌های مدرن بهره ببریم. این همکاری می‌تواند با حضور اساتید روسی در جمهوری اسلامی ایران، همراه با حضور کارشناسان سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران در روسیه باشد. رضا جدیدی، مدیر دفتر برنامه‌ریزی، فناوری و اطلاعات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور هم در این جلسه با بیان اینکه درخواست ما برای همکاری در ۲ حوزه آموزش و توانمندسازی کارشناسان سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران و اجرای ۳ پروژه کلان است، افزود: همکاران روسی می‌توانند در زمینه تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و اکتشافی کمک‌های به‌سزایی به ما داشته باشند و در حال حاضر بحث فعلی ما ارائه نمونه نقشه‌های تهیه شده در ۳ قالب زمین‌شناسی، ژئوشیمی و زمین‌شناسی اقتصادی است. وی، سازمان زمین شناسی را یک نهاد حکومتی در کشور توصیف کرد و گفت: نقشه‌های تولید شده در این سازمان مورد استفاده عموم جامعه است و تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یک پنجاه‌هزارم به عنوان یک مقیاس جدید در کشور است، لذا حساسیت زیادی برای تهیه این نقشه‌ها وجود دارد. جدیدی خاطرنشان کرد: به‌طور یقین به جز متخصصان این مجموعه، استادان دانشگاه‌ها و دیگر متخصصان علوم زمین نیز در خصوص کیفیت آنها نظر خواهند داد بر همین اساس بهتر است در همین ابتدا به تبادل نظر در خصوص بحث‌های فنی بپردازیم تا بتوانیم در حوزه اجرا و آموزش نظر نهایی خود را اعلام کنیم.

یادداشت

معادن، صنعتی بدون پشتوانه مالی

احسان پیری
کارشناس و فعال معدنی

در حوزه معدن ابتدا به ساکن و قبل از هر اتفاقات دیگری باید فرهنگسازی رخ دهد. تا وقتی نگاه عمومی نسبت به معدن،همچون حوزه‌ای غارتگر است، امیدی نیست اوضاع رو به بهبود برود.

اگر فرهنگ عمومی تغییر کند، دیدگاهی به‌روز جایگزین آن شود و مردم، معدن را سرمایه ملی بدانند، می‌توانند نقش جدی‌تری در حوزه اقتصاد کشور ایفا کنند.

برای روشن‌تر شدن موضوع به این نکته توجه کنید که در حال حاضر نگاه مردم نسبت به نفت چیست؟ آیا آن را منبع درآمد همه کشور نمی‌دانند؟ به صنعت معدن هم باید از این زاویه نگاه کرد تا گره‌های ریز و درشت این حوزه باز و زمینه کار و فعالیت مهیا شود.

پیش از این قرار بود معدن جایگزین نفت شود، اما به‌واسطه همین سوءظن فرهنگی که نسبت به آن وجود داشته و دارد؛ بی‌سرانجام ماند.

اگر روزی نگاه به این حوزه تغییر کند، خواناخواه متخصصان بیشتری به این صنعت ورود خواهند کرد و کسب‌وکار در این حوزه بازار بهتری پیدا می‌کند، رقابت ایجاد می‌شود و همه گپ و گیرهای کار کامل مشخص خواهد شد.

برای رسیدن به این جایگاه، باید اعداد و ارقام درست و شفاف شود و سازمان‌های دولتی و معدن‌های بخشی خصولتی و حاکمیتی باید در این مسیر پیشقدم شوند تا همه در مسیر جلب‌اعتماد قدم بردارند.

پس نگاه عمومی باید در این حوزه تغییر پیدا کند تا مسیر هموار شود و اتفاقات لازم به‌تدریج و خواناخواه اتفاق بیفتد.

به‌واسطه همین فضای بی‌اعتمادی است که بسیاری از حمایت‌ها یا قوانین این حوزه زیرپا گذاشته می‌شود.

به‌عنوان مثال، می‌توان به موضوع دریافت وام از سیستم بانکی اشاره کرد. گفته می‌شود وقتی استانداردهای اولیه درباره تنظیم طرح اقتصادی معدن رعایت نمی‌شود، بانک‌ها نمی‌توانند پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان وثیقه قبول کنند.

وقتی پروانه بهره‌برداری روی میز گذاشته می‌شود، می‌توان به‌راحتی میان سرمایه‌گذاری که تخصص و نگاه معدنی دارد و سرمایه‌گذاری که تازه تصمیم گرفته است، وارد گود معدنداری شود، تفکیک قائل شد.

فردی که تخصصی در حوزه معدن دارد، خودش اعتبارسنجی‌های لازم را به‌عمل می‌آورد و در نهایت ریسک کار را می‌پذیرد، اما آن سرمایه‌گذاری که در این حوزه تخصصی ندارد، در عمل دید درستی به کار ندارد و بی‌گدار به آب می‌زند. افرادی هم هستند که پول مازادی دارند و می‌گویند ما می‌خواهیم معدندار شویم و هرچه پیش آید، خوش آید.

اما اینکه بانک‌ها از پذیرش پروانه به‌عنوان وثیقه بانکی سر باز می‌زنند، ارتباطی به طرح اقتصادی معدن ندارد.

واقعیت این است که بانک‌ها از اینکه یک سند معتبر داخلی را بپذیرند، در عمل شانه خالی می‌کنند و قانون را زیر پا می‌گذارند.

چطور زمانی که فردی سند خانه خود را به‌عنوان وثیقه ارائه می‌دهد، بانک براساس داده‌هایی که شهرداری آنها را تایید کرده است، با پرداخت وام موافقت می‌کند، اما درباره پروانه‌ای که داده‌های آن را وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت تایید کرده، از عمل به قانون سرپیچی می‌کند؟ ایراد دقیق از همین جا است که بانک نمی‌تواند یا نمی‌خواهد، به موضوع ورود پیدا کند.

حتی باوجود اینکه ما بانک تخصصی صنعت و معدن داریم، اما در این بانک هم باز نمی‌توان پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان وثیقه ارائه داد.

برای تغییر این نگاه، باید معدندارانی که به‌صورت تخصصی در این زمینه فعالیت می‌کنند، به مسئولان فشار آورند و به‌جد بخواهند که بانک‌ها را وادار کنند به وظیفه قانونی خود عمل کنند.

در این زمینه حمایت دولت ضروری است تا سیستم بانکی بالانرخ مجبور شود تا پروانه بهره‌برداری را طبق نص قانون به‌عنوان وثیقه معتبر بپذیرد.

اگر روزی روزگاری شاهد این باشیم که مشکل بانک و معدن حل شود، اعتبار خاصی در زمینه سرمایه‌گذاری در این بخش به‌وجود می‌آید، زیرا یکی از مواردی که سرمایه‌گذار در طرح بررسی می‌کند، امکان گرفتن تسهیلات است. خواه زودبازده باشد یا بلندمدت، با سود پایین، بالا یا انواع دیگر، همه می‌توانند رونقی به سرمایه‌گذاری در بخش معدن ببخشد.

اما هنوز هیچ اقدامی برای حل این مشکل که یکی از موانع اصلی و پایه‌ای در فعالیت معدن است، انجام نگرفته است و همچنان بانک‌ها از مسئولیت خود شانه خالی می‌کنند و در نهایت اتفاقی که باید بیفتد، نمی‌افتد.

اخبار

رشد ۷۰ درصدی فروش شمش چادرملو

معاون بازرگانی شرکت معدنی و صنعتی چادرملو گفت: شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در ۷ ماهه امسال، بالغ بر ۷۹۰ هزار تن شمش فولادی در بازارهای داخلی و خارجی به فروش رسانده است.

به گزارش فلزات آنلاین، حسین اطمینان بیان کرد: تولید و صادرات محصولات فولادی چادرملو علاوه‌بر تضمین سود سهامداران و تامین سرمایه ارزی پروژه‌های در دست احداث، می‌تواند عامل مهمی در افزایش رقابت‌پذیری با سایر مشتریان، افزایش ثبات در تولید و کسب ارزش‌افزوده مناسب و اعتباربخشی به برند شرکت در بازارهای بین‌المللی باشد.

وی همچنین با اشاره به رشد قابل توجه فروش شمش فولادی چادرملو نسبت به سال گذشته، اذعان کرد: در ۷ ماهه سال گذشته، ۴۶۴ هزار تن شمش فولادی چادرملو در بازارهای داخلی و خارجی به فروش رسید.

معاون بازرگانی شرکت معدنی و صنعتی چادرملو یادآور شد: امسال طی همین مدت، ۷۹۰هزار تن شمش فولادی فروخته شده است که با ۳۲۶هزار تن افزایش، رشد قابل توجه ۷۰درصدی فروش محصول شمش چادرملو را نشان می‌دهد.

بر اساس گزارشی از خبرگزاری بازار، شرکت معدنی و صنعتی چادرملو هم‌اکنون سهم ۱۸درصدی از کل بازار فروش شمش داخلی پس از شرکت فولاد خوزستان را در اختیار دارد.

افزایش تولید فولادی‌ها با قطع نشدن گاز

یک فعال معدنی از افزایش ۲۰ درصدی تولید محصولات فولادی در صورت قطع نشدن گاز مصرفی صنایع سخن گفت.

علی امرایی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به وعده وزیر نفت مبنی‌بر تامین گاز مصرفی صنایع در زمستان پیش‌رو، اظهار کرد: با تامین گاز مصرفی صنایع فولادی قطعا تولید واحدهای فولادی افزایش خواهد یافت و پیامد افزایش تولید، توازن نرخ محصولات فولادی خواهد بود.

وی، مزیت افزایش تولید را افزایش سود شرکت‌ها خواند و گفت: افزایش تولید محصولات فولادی موجب عرضه و تعادل بیشتر بازار می‌شود، یعنی در واقع هم سود تولیدکنندگان و هم محصولات مورد نیاز مصرف‌کنندگان و مردم تامین می‌شود، ضمن اینکه این موضوع مانعی اساسی در افزایش نرخ محصولات فولادی خواهد بود.

مدیرعامل فولاد سنگان در ادامه، عدم‌النفع تولید محصولات فولادی را براساس گفته رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد در تابستان سال گذشته ۶ میلیارد دلار عنوان و تصریح کرد: البته فولاد سنگان سال گذشته با قطعی برق روزی ۳۰میلیارد تومان عدم‌النفع داشت که این میزان با قطعی گاز کمتر می‌شد اما به هر حال در روند طبیعی تولید اثرگذار بود.

امرایی با بیان اینکه انرژی مصرفی واحدهای گندله‌سازی گاز و انرژی مصرفی واحدهای کنسانتره‌سازی فولاد سنگان برق است، در عین حال تاکید کرد: قطع گاز و برق موجب برهم خوردن توازن زنجیره فولاد و کمبود مواد اولیه در بازار خواهد شد.

در این میان، اگر امسال گاز قطع نشود، می‌توان پیش‌بینی کرد تا ۲۰ درصد تولید محصولات فولادی در سنگان افزایش خواهد داشت.

صادرات فولاد و محصولات صنایع معدنی «برای عموم» آزاد شد

پایان سیاست‌های ضدصادرات

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

گمرک ایران با استناد به نامه معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت، صادرات فولاد و سایر محصولات صنایع معدنی را «برای عموم» و «مطابق مقررات صادرات» آزاد اعلام کرد. تصمیم محدودسازی صادرات صرفا برای تولیدکنندگان و نمایندگان آنها در سال ۱۳۹۷ اجرایی شد. انتظار می‌رفت این سیاست، امکان مدیریت ورود ارز به کشور را فراهم و همزمان از رقابت منفی قیمتی در صادرات محصولات مختلف جلوگیری کند. با این وجود، تنها شاهد ایجاد مانع‌های جدی در مسیر صادرات محصولات تولیدشده در صنایع معدنی کشور بودیم.

این محدودیت‌ها در شرایطی ایجاد شدند که انتظار می‌رفت با توجه به اهداف توسعه صادرات غیرنفتی، سیاست‌های کلان اقتصادی کشور در مسیر رشد صادرات در حوزه‌های مختلف متمرکز باشد.

با این وجود، هدف یادشده محقق نشد. براساس آمار مجموع صادرات غیرنفتی ایران در ۱۲ ماهه ۱۳۹۶ برابر ۴۶.۹۳ میلیارد دلار بود. این رقم در سال ۱۳۹۷ کاهش یافت و به ۴۴.۳ میلیارد دلار رسید. روند نزولی صادرات غیرنفتی کشور در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نیز ادامه‌دار بود و به ترتیب برابر ۴۱.۳ و ۳۴.۹ میلیارد دلار گزارش شده است.

البته روند ریزشی صادرات در سال گذشته متوقف شد و شاهد بهبود ارزش صادرات کشور بودیم. هرچند بخشی از این رشد را باید ناشی از خروج اقتصاد بسیاری از کشورهای جهان از رکود کرونا و رشد قابل‌توجه بهای محصولات در بازار جهانی دانست؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد سیاست‌های اتخاذ شده در طول سال‌های گذشته، تنها به ضرر صادرات کشور بوده‌اند و با توجه به نیاز مبرم کشور به صادرات و ارزآوری، تجدیدنظر در این سیاست‌ها ضروری به‌نظر می‌رسد.

پایان یک محدودیت

محدودسازی صادرات صرفا برای تولیدکنندگان و نمایندگان آنها در سال ۱۳۹۷ اجرایی شد. وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در نامه‌ای به رئیس کل گمرک ایران، به‌منظور بازگشت ارز صادراتی، از ممنوعیت صادرات فولاد توسط شرکت‌های واسطه‌ای خبر داد. براساس این مکاتبه، با توجه به ضرورت تامین نیاز داخلی، ساماندهی صادرات محصولات فولادی، پیگیری بازگشت ارز حاصل از صادرات و جلوگیری از ارزان‌فروشی محصولات صادراتی و همچنین بنا به درخواست شرکت‌های بزرگ تولیدکننده فولاد، از این پس، صادرات محصولات فولادی صرفا از طریق واحدهای تولیدکننده یا نماینده رسمی آنها پس از تایید این وزارتخانه مجاز خواهد بود.

اجرای این سیاست به‌ویژه در زنجیره فولاد که صادرات و ارزآوری گسترده‌ای را برای کشور به همراه داشته، به ضرر بسیاری از صنایع و تولیدکنندگان بود. بسیاری از تولیدکنندگان خرد از پس صادرات محصولات خود بر نمی‌آیند، درنتیجه با وضع محدودیت‌های یادشده، روند فروش آنها به بازار داخلی محدود و عملا امکانی برای سودآوری از آنها سلب شد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که ظرفیت‌سازی انجام‌شده در اغلب حلقه‌های زنجیره فولاد کشور به مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود و صادرات تنها راه تداوم تولید و توسعه در بسیاری از صنایع معدنی کشور و به‌ویژه زنجیره فولاد است؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود به جای ایجاد محدودیت در مسیر صادرات، راهکارهای دیگری را برای تنظیم بازار داخلی اتخاذ کنند؛ راهکاری که صادرات و به‌دنبال آن، تولید را تحت‌تاثیر منفی قرار ندهد. خوشبختانه معاونت معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت به‌تازگی اقدام به کاهش این محدودیت‌ها کرده است. رضا محتشمی‌پور در نامه‌ای به علیرضا پیمان‌پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران اعلام کرد که محدودیت‌های صادراتی برای محصولات صنایع معدنی برطرف شده است.

در این نامه آمده است: «نظر به حکم صادرشده از سوی هیات عمومی دیوان عدالت اداری مبنی‌بر واجد ایراد بودن محدودیت صادرات محصولات صنایع معدنی کلیه مکاتبات انجام گرفته از سوی این معاونت و دفاتر تخصصی تحت پوشش مبنی‌بر معرفی واحدهای مجاز به صادرات محصولات شیشه‌ای، سیمان، کاشی و سرامیک، فولاد و محصولات فولادی، آلومینیوم، مس و سایر محصولات صنایع معدنی، از تاریخ ابلاغ این نامه کان‌لم‌یکن اعلام می‌گردد و صادرات کلیه محصولات صنایع معدنی برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط (ذیل مقررات جاری صادرات) امکان‌پذیر است. لطفا دستور فرمایید در خصوص مراتب فوق اقدام لازم معمول و نتیجه اقدامات به‌عمل‌آمده را به این معاونت ارسال نمایند.» پس از این نامه‌نگاری، گمرک ایران نیز به گمرکات سراسر کشور موضوع رفع محدودیت‌های صادراتی محصولات صنایع معدنی را اعلام کرد.

> سیاست‌های اتخاذشده در طول سال‌های گذشته، تنها به ضرر صادرات کشور بوده و اکنون با توجه به نیاز مبرم کشور به صادرات و ارزآوری، تجدیدنظر در این سیاست‌ها ضروری به‌نظر می‌رسد

نارضایتی خریداران خارجی از قوانین دست‌وپاگیر

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرد: صادرات یکی از الزامات اساسی در مسیر توسعه صنعتی واقتصادی است. صنعت فولاد در ایران با هدف بهره‌مندی از ذخایر غنی معدنی و انرژی شکل گرفته و توسعه یافته است. بر همین اساس نیز میزان ظرفیت تولید فولاد در اغلب حلقه‌های این زنجیره به مراتب بالاتر از نیاز کشور به این محصولات برآورد می‌شود. وی افزود: با توجه به حجم قابل‌توجه سرمایه‌گذاری در زنجیره فولاد، ظرفیت تولید شده در این صنعت، به مراتب بالاتر از نیاز کشور برآورد می‌شود؛ بنابراین صادرات راهکاری اساسی برای تداوم تولید در این زنجیره است. سعیدیان تاکید کرد: با این وجود در طول سال‌های گذشته انواع محدودیت‌ها در مسیر صادرات محصولات بخش معدن و صنایع معدنی و فولاد ایجاد شده است. این محدودیت‌ها عملا برخلاف اهداف توسعه صادرات غیرنفتی کشور هستند و آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به تولید و صنعت کشور تحمیل می‌کند.وی گفت: محدودسازی صادرات صرفا برای تولیدکنندگان در سال ۱۳۹۷ اجرایی شد و تاکنون ادامه داشته است. این تصمیم بسیاری از فعالان حوزه تجارت از صادرات محصولات معدنی و فولاد منتهی شد. این در حالی بود که بسیاری از تجار، از امکان حضور موفق در بازار جهانی برخوردار بوده و ارتباطات سازنده‌ای در سطح بین‌المللی ترتیب داده بودند. سعیدیان گفت: به‌عنوان تولیدکننده فولاد در طول سال‌های گذشته توانسته‌ایم در بازار بین‌المللی حضور موفقی داشته باشیم. با این وجود، محدودیت یادشده عملا مسیر تجارت ما را هم با وقفه روبه‌رو می‌کند، چراکه در مواردی میزان درخواست مشتریان ما بالاتر از میزان تولید کارخانه ما است. اگر محدودیت موردبحث وجود نداشت، می‌توانستیم مازاد نیاز طرف‌های خارجی را از سایر تولیدکنندگان داخلی خریداری کنیم و در اختیار آنها قرار دهیم. اما محدودیت‌های موردبحث، عملا باعث نارضایتی طرف‌های خارجی می‌شود. این فعال صنعت فولاد افزود: بخشی از محدودیت‌های موردبحث به‌دلیل تلاش برای مدیریت بازار و همچنین رصد بازگشت ارز انجام‌شده؛ بنابراین همگام با تسهیل شرایط صادرات باید نظارت کافی بر اجرای تعهدات ارزی تجار نیز جریان داشته باشد. به بیان دیگر، تضامین لازم از این افراد برای بازگشت ارز صادراتی گرفته شود.

بازگشت به گذشته

بهادر احرامیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرد: با ابلاغ گمرک ایران و با استناد به نامه معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت، صادرات محصولات صنایع معدنی مطابق مقررات صادرات، آزاد اعلام شد.

حال با تغییرات یادشده، شرایط صادرات به قبل باز می‌گردد.

بدین‌ترتیب محدودیت‌هایی که در ۳ سال گذشته بر روند صادرات محصولات صنایع معدنی و فولاد وجود داشته، عملا از میان می‌رود.

احرامیان گفت: در طول بیش از ۳ سالی که از اختصاص صادرات به تولیدکنندگان می‌گذرد، اهداف تعیین‌شده برای آن اجرایی نشده‌اند؛ یعنی این مصوبه فاقد کارآیی لازم بوده و عملا از میزان صادرات در حوزه محصولات معدنی و فولادی کاسته است. این افت از یک‌سو به اقتصاد ملی و ارزآوری کشور ضربه می‌زند و از سوی دیگر، عملکرد صنایع و حتی اشتغالزایی آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. این فعال صنعت فولاد افزود: با توجه به فرآیند جذب سرمایه به صنایع معدنی کشور در طول سال‌های گذشته و توسعه ظرفیتی در این بخش، انتظار می‌رفت سهم محصولات بخش معدن و صنایع معدنی در صادرات در طول سال‌های اخیر افزایشی باشد. با این وجود، نه‌تنها شاهد رشد صادرات متناسب با افزایش ظرفیت تولید نبوده‌ایم، بلکه از میزان صادرات در این حوزه کاسته شده است. با توجه به آفت‌های کاهش صادرات و تاثیر منفی آن بر عملکرد صنایع، اصلاح شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

احرامیان گفت: بسیاری از تولیدکنندگان از امکانات لازم برای صادرات برخوردار نیستند و عموما واحدهای کوچک در صادرات با چالش‌های جدی‌تری روبه‌رو هستند. درنتیجه محدودیت‌های یادشده به مانع تولید و صادرات بدل شده‌اند.

این موضوع حتی ارزآوری صنایع را هم تحت‌تاثیر منفی قرار داده و به کاهش آن منتهی شده؛ بنابراین انتظار می‌رود با اصلاح شرایط موجود، شاهد روند رو به رشد صادرات در حوزه معدن و صنایع معدنی باشیم.

امید می‌رود اثرگذاری این بخش در توسعه و اقتصاد بیش از پیش افزایش یابد.

رفع انحصار از اقتصاد

ابوذر انصاری، کارشناس بازار کالایی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: رفع انحصار و محدودیت از حوزه‌های گوناگون اقتصادی کشور در حالت کلی مطلوب ارزیابی می‌شود و بر همین اساس، انتظار می‌رود آزادسازی صادرات به نفع فعالان صنعتی و اقتصادی باشد. این کارشناس افزود: با توجه به شرایط خاص حوزه تولید و تجارت کشور، انتظار می‌رود محصولات تولید شده در بخش معدن و صنایع معدنی ابتدا نیاز داخلی را برطرف کنند. بر همین اساس نیز از سال گذشته تاکنون لزوم عرضه محصولات تولید شده در حوزه معدن و صنایع معدنی در بورس کالا موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گرفته است. در چنین شرایطی، نیاز کشور به محصولات تولید شده در بخش معدن و صنایع معدنی تامین می‌شود. وی گفت: بدین‌ترتیب تسهیل صادرات مازاد محصولات تولید شده در کشور ضروری است. البته انتظار می‌رود صادرکنندگان موظف به بازگشت ارز حاصل از صادرات مطابق قوانین کلان اقتصادی کشور باشند. انصاری تاکید کرد: ایجاد مانع در مسیر صادرات محصولات مختلف در حالت کلی مثبت ارزیابی نمی‌شود. این ممانعت‌ها در نهایت به نفع هیچ گروهی نیست و به تنظیم بازار داخلی نیز کمکی نمی‌کند. این کارشناس بازار کالایی گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت، متولی اقتصاد کشور نیست. این وزارتخانه باید شرایط تولید و تجارت صنعتگران را تسهیل کند؛ بنابراین نظارت بر ورود ارز یا ایجاد الزامات قانونی برای تولیدکنندگان، در حیطه اختیارات این وزارتخانه نیست. وی افزود: با توجه به محدودیت‌هایی که در مسیر صادرات محصولات مختلف وجود دارد، تولیدکنندگان و صادرکنندگان در بلاتکلیفی هستند. همین موضوع نیز امکان برنامه‌ریزی آنها را برای آینده سلب می‌کند. در واقع این محدودیت‌ها، موانع جدی در مسیر فعالیت صنایع است. هرچه این قیود برداشته شود، به نفع اقتصاد کشور و عملکرد صنایع خواهد بود.

سخن پایانی

رشد صادرات غیرنفتی همواره در شعارهای مسئولان موردتوجه بوده، با این وجود شعار یادشده در عمل محقق نمی‌شود، چراکه سیاست‌های حاکم بر عملکرد صنایع از اساس بر ضدصادرات هستند.

امید می‌رود اقدام معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر آزادسازی صادرات برای تولیدکنندگان، اقدام مثبتی برای تسهیل شرایط حاکم بر تجارت کشور تلقی شود و شاهد رشد صادرات در این حوزه باشیم.

وعده‌های بی‌سرانجام در کنترل بازار مصالح ساختمانی

سخنگوی کمیسیون عمران مجلس گفت: بی‌توجهی به بازار مصالح ساختمانی و عدم مدیریت درست محصولات پر کاربرد در ساختمان یکی از مسائل مهم و تاثیرگذار در رشد نرخ مسکن در سال‌های اخیر بوده است. به گزارش خانه ملت، عبدالجلال ایری در خصوص افزایش نرخ مصالح ساختمانی و نحوه مدیریت این بازار پر تلاطم گفت: یکی از موضوعات بسیار مهم در اجرای برنامه ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی نرخ مصالح ساختمانی است و طبیعتا هرچقدر نرخ مصالح ساختمانی مانند فولاد و سیمان افزایش پیدا کند، بهای تمام شده ساختمان‌ها نیز افزایش خواهند داشت. این نماینده مردم در مجلس اظهار کرد: وزیر صمت هنگام دریافت رای اعتماد از مجلس وعده هایی را در خصوص کنترل بازار سیمان و فولاد مطرح کرد که متاسفانه به آنها جامه عمل نپوشاند. به عنوان مثال وعده کاهش نرخ فولاد تا ۱۰هزار و سیمان تا ۲۵ هزار تومان بوده که هم‌اکنون نرخ فعلی بازار با وعده وزیر فاصله بسیار زیادی دارد. وی با بیان اینکه مصالح ساختمانی یکی از عوامل گرانی بازار مسکن به شمار می‌رود، اضافه کرد: بی‌توجهی به بازار مصالح ساختمانی و عدم مدیریت درست محصولات پر کاربرد در ساختمان یکی از مسائل مهم و تاثیرگذار در رشد نرخ مسکن در سال‌های اخیر بوده و با وجود تمامی وعده‌های وزیر صمت در این حوزه شاهد نتیجه مثبتی نبودیم. ایری اظهار کرد: درحال‌حاضر برای ساخت مسکن روستایی وام‌های ۲۰۰ میلیون تومانی در نظر گرفته شده که متاسفانه پرداخت آن با چالش‌های بسیار زیادی همراه بوده و هم اکنون نیز موانع زیای پیش روی متقاضیان برای دریافت تسهیلات مذکور است. این تاخیرها در شرایطی رخ داده که نرخ مصالح ساختمانی نیز مسیر صعودی خود را پیش گرفته است، بی‌تردید تداوم این رشد قیمت‌ها، روستائیان را در ساخت مسکن با وجود داشتن وام با مشکل مواجه می‌کند. سخنگوی کمیسیون عمران مجلس تاکید کرد: وزیر صمت خود را فردی دغدغه‌مند در حوزه کنترل مصالح ساختمانی نشان داد اما آن چیزی که در ماه‌های مسئولیت وی شاهد بودیم، کم توجهی به این حوزه بوده است. ضمن اینکه گرانی افسارگسیخته کالاهای اساسی و عدم تنظیم درست بازار کالاهای مصرفی نیز از جمله گلایه‌های ما از عملکرد وزیر صمت است و وزیر محترم باید هر چه زودتر عملیات اجرایی جهت کاهش نرخ مصالح ساختمانی با تعامل سازنده با کارخانجات تولید سیمان و فولاد و رفع مشکلات تولیدکنندگان در زمینه‌های فوق را تسهیل کند.

تعیین عوارض صادراتی، تصمیمی نامعقول برای فولادی‌ها

یک فعال فولادی گفت: قطع نشدن گاز فولادسازان در زمستان امسال، به تنهایی نمی‌تواند در روند بهبود شرکت‌های این حوزه تأثیر داشته باشد، بلکه به عواملی مانند نرخ دلار نیز بستگی دارد. محمدجواد ناظم‌زاده در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به فهرست منتشر شده از عوارض فولادی‌ها، بیان کرد: تعیین عوارض صادراتی برای مواد خام و نیمه خام در صنعت فولاد یک اقدام غیرکارشناسی محسوب می‌شود، چراکه به راحتی در بازار داخلی مشکل ایجاد می‌کند، در این صورت نمی‌توان محصولات این حوزه را به میزان کافی صادر کرد.

وی در ادامه اضافه کرد: از سوی دیگر، نرخ داخلی فولادسازان با محدودیت‌های زیادی کنترل و آزادسازی نرخ‌ها نیز عملی نمی‌شود. بر همین اساس نرخ محصولات در عرضه و تقاضای فولاد، با یکدیگر همخوانی نخواهند داشت. ضمن اینکه عوارض صادراتی بر محصولات خام و نیمه خام در همه کشورها به عنوان ابزاری برای کنترل نرخ و تنظیم بازار به‌کار گرفته می‌شود؛ اما وضعیت ایران با سایر کشورها متفاوت است، به این دلیل که در داخل مشکل کمبود برق و گاز و از خارج در تحریم قرار دارد.

این فعال صنعت فولاد درباره وعده وزیر نفت در قطع نشدن گاز فولادی‌ها گفت: در صورتی که گاز در زمستان مانند برق در تابستان قطع شود، تولید شرکت‌های فولادی کاهش یافته و بر همین اساس نرخ محصولات فولادی در روند صعودی قرار خواهند گرفت؛ اما در صورتی که وزیر به قول خود جامه عمل بپوشاند، روند فعلی قیمت‌ها تداوم می‌یابد.

ناظم‌زاده با بیان اینکه زمستان بدون قطعی گاز در فولادی‌ها، تاثیر زیادی در روند تولید ندارد، عوامل دیگری مانند نوسان نرخ دلار را تأثیرگذار دانست.

۲۰۲۲، سالی بد برای فولاد

گروه معدن

انجمن جهانی فولاد اعلام کرد که تقاضای جهانی فولاد در سال ۲۰۲۲ به ۲.۳ درصد کاهش خواهد یافت.

به گزارش ایسنا، انجمن جهانی فولاد (WSA) اعلام کرد: تقاضای جهانی فولاد امسال به دلیل افزایش تورم و افزایش نرخ بهره ۲.۳ درصد کاهش خواهد یافت.

در بیانیه‌ای، این گروه صنعتی پیش‌بینی ماه آوریل خود را که شاهد افزایش ۰.۴ درصدی مصرف فولاد در سال ۲۰۲۲ بود، پس از وخامت شرایط اقتصادی، از جمله کاهش رشد مصرف‌کننده چین، اصلاح کرد.

انجمن جهانی فولاد اعلام کرد که رشد جهانی تقاضای فولاد در سال آینده به دلیل افزایش هزینه‌های زیرساختی، همچنان انتظار می‌رود اما این رشد به جای ۲.۲ درصد که اوایل امسال پیش‌بینی شده بود، یک درصد خواهد بود.

ادوین باسون، مدیر کل انجمن جهانی فولاد گفت: ۲۰۲۲ ممکن است بدترین سال باشد و ۲۰۲۳ ممکن است بهتر به نظر برسد.

به گفته گروه تولیدکنندگانی که حدود ۸۵درصد از تولید جهانی فولاد را تشکیل می‌دهند، اکنون انتظار می‌رود تقاضای فولاد در سال ۲۰۲۲ به ۱.۷۹۷ میلیارد تن کاهش یابد و این بخش نیز تحت تأثیر محدودیت‌های زنجیره تامین قرار گرفته است.

این گروه صنعتی در بیانیه‌ای گفت: تنگناهای عرضه در طول همه‌گیری شروع به کاهش کرده بود اما جنگ در اوکراین و سیاست‌های سختگیرانه مهار کووید-۱۹ چین به این معنی است که آنها هنوز یک مشکل هستند. قرنطینه‌های کووید در چین عامل بزرگی در بازگشت تقاضای فولاد از بهبود در اواخر سال ۲۰۲۱ به کاهش در ۳ ماهه دوم امسال بود. پیش‌بینی می‌شود تقاضای فولاد در چین که ۵۱ درصد از مصرف جهانی را تشکیل می‌دهد، در سال ۲۰۲۲ تا چهار درصد کاهش یابد و در سال آینده ثابت بماند. بر اساس گزارش رویترز، انجمن جهانی فولاد اعلام کرد که بخش خودرو در نیمه اول سال ۲۰۲۲ نقطه درخشانی بود و تولید بهبود یافت اما افزایش نرخ بهره که خودروها را ارزان‌تر می‌کند، ممکن است این دستاوردها را کاهش دهد.

ساخت‌وساز، تولید فولاد چین را افزایش داد

تولید فولاد چین در سپتامبر ۲۰۲۲ میلادی به دلیل پیش‌بینی رشد بخش ساخت‌وساز افزایش یافت. این در حالی است که تولید ۹ ماه فولاد این کشور با کاهش همراه بوده است.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، براساس اعلام وب‌سایت CNA (شبکه خبری آسیا) افزایش تولید کارخانه‌های ذوب چین به دلیل پیش‌بینی رشد فعالیت‌های ساخت‌وساز منجربه تولید ۸۶ میلیون و ۹۵۰ هزار تن فولاد در این کشور در سپتامبر ۲۰۲۲ میلادی شد. این رقم، رشد ۱۷.۶درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته و همچنین افزایش ۳.۶۷ درصدی نسبت به تولید این محصول در اوت ۲۰۲۲ میلادی (۸۳ میلیون و ۸۷۰ هزار تن) را نشان می‌دهد.

مرکز ملی آمار چین میانگین تولید روزانه فولاد این کشور در سپتامبر امسال را ۲میلیون و ۹۰۰هزار تن اعلام کرد. این در حالی است که میانگین تولید روزانه این محصول در اوت امسال میلادی ۲ میلیون و ۷۱۰ هزار تن به ثبت رسیده است.

فولادسازان چین در ۳ ماهه دوم امسال میلادی به دلیل افزایش نرخ سنگ‌آهن، تولید در برخی کوره‌های خود را متوقف کردند. این درحالی است که میزان تقاضای داخلی این محصول نیز به دلیل مشکلات موجود در بخش مسکن شاهد روندی کاهشی بود. اگرچه در ماه‌های سپتامبر و اکتبر که فصل اوج ساخت‌وساز در چین به شمار می‌رود، بسیاری از کارخانه‌ها تولید خود را از سر گرفتند. اما مجموع تولید فولاد چین در ۹ ماهه نخست امسال ۷۸۰ میلیون و ۸۳۰ هزار تن اعلام شد که نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۱میلادی حاکی از افت ۳.۴ درصدی است.

خوشبینی محتاطانه غول معدنی دنیا به بازار چین

گروه معدنی بی‌اچ‌پی بر این‌باور است که با وجود عدم اطمینان نسبت به چشم‌انداز اقتصادی چین به طور محتاطانه‌ای خوش‌بین است.

چین، دومین اقتصاد بزرگ جهان، بیش از ۵۰ درصد تقاضای جهانی مواد اولیه را به خود اختصاص داده است. چشم‌انداز اقتصادی این کشور به دلیل محدودیت‌های سختگیرانه کووید-۱۹، اختلال در تامین انرژی و مواد غذایی ناشی از بحران اوکراین و کندی رشد جهانی اقتصاد به دلیل افزایش شدید هزینه‌ها برای مهار تورم تیره شده است.

به گزارش فولاد ایران، بزرگ‌ترین شرکت معدنی دنیا اظهار کرد که در چین بلاتکلیفی‌هایی وجود دارد هرچند شاید چین همچنان در ۱۲ ماه آینده کمی ثبات یا پشتوانه‌ای برای رشد اقتصادی جهانی خواهد داشت.

صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی می‌کند که تولید ناخالص داخلی چین در امسال تنها ۳.۲ درصد افزایش یابد که نسبت به رشد ۸.۱ درصدی در سال ۲۰۲۱ کمتر است. بی‌اچ‌پی یکی از تولیدکنندگان برتر سنگ‌آهن دنیا است و بیش از ۲۵۰ میلیون تن در سال مالی منتهی به ژوئن تولید داشته است.

تولید فولاد در چین ادامه دارد و این غول معدنی درحال‌حاضر درحال بررسی است که آیا می‌تواند تولید سنگ‌آهن را به بیش از ۳۰۰ میلیون تن در سال افزایش دهد.

اخبار

روند نزولی بازار قراضه ترکیه

بازار واردات قراضه در ترکیه در سکوت است و خریداران در انتظار قیمت‌های پایین‌تر عقب نشسته‌اند. متوسط نرخ قراضه سنگین ۲۰-۸۰حدود ۳ دلار افت داشته به ۳۶۰ دلار هر تن سی اف آر رسیده است. به گزارش فولاد ایران، خریداران در بازار ترکیه با توجه به حاشیه سود پایین‌شان معتقدند که نرخ قراضه باید کمتر از ۳۳۰ دلار باشد ولی فروشنده‌ها مقاومت می‌کنند و نرخ را تا ۳۶۰ دلار پیشنهاد می‌دهند.

قابل ذکر است نرخ میلگرد صادراتی ترکیه ۷.۵دلار افت داشته به ۶۶۲.۵ دلار هر تن فوب رسیده است.

صادرات فولاد چین رو به کاهش

صادرات فولاد چین در ماه سپتامبر برای چهارمین ماه متوالی کاهش یافت و برخی معتقدند این روند ادامه خواهد یافت چراکه تقاضای جهانی ضعیف است. صادرات فولاد چین در سپتامبر ۱۹درصد افت ماهانه داشته به ۴.۹۸۴میلیون تن رسید ولی نسبت به مدت مشابه سال قبل هنوز ۱.۳ درصد بالاتر بود.

به گزارش فولاد ایران، بین ژانویه تا سپتامبر نیز چین ۵۱.۲۰۹ میلیون تن فولاد صادر کرد که ۳.۴درصد افت داشت. برخی از تجار چینی معتقدند که تقاضای صادراتی برای محصولات فولادی چین در ماه اکتبر ضعیف باقی‌مانده است و بعید است در آینده قابل پیش‌بینی به دلیل خرید ضعیف خارج از کشور با توجه به افزایش نرخ بهره در امریکا و بحران انرژی در اروپا، شاهد بهبود زیادی باشیم.

روزگار معدن

استان‌ها

۶

شنبه
۷ آبان ۱۴۰۱
۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۲۹ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۴۷

جای خالی حقوق دولتی معادن در روند توسعه

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

اختصاص ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن آذربایجان‌شرقی به این خطه ازجمله قوانینی است که جای خالی آن در روند توسعه و آبادانی دیده می‌شود و تداوم این روند انتقاد مسئولان ارشد استان را به دنبال داشته است.

به گزارش ایرنا، وجود بیش از ۷۰۰ معدن آذربایجان شرقی با ظرفیت استخراج اسمی ۴۸میلیارد تن، ثروت خدادادی برای این خطه از کشورمان محسوب می‌شود، اما تجربه نشان داده که برخورداری ساکنان مناطق معدنی از مزایای آن هیچ وقت راضی‌کننده نبوده است.

کارشناسان می‌گویند بهره‌برداری از معادن همواره آسیب‌هایی چون تخریب جاده‌های دسترسی، محیط‌زیست و تولید شیرابه‌های صنعتی خطرناک و آلاینده را به دنبال داشته که هر چند تلاش می‌شود با اعمال استانداردها به حداقل برسند، اما برون داد آن در نهایت نمره منفی می‌گیرد.

این امر به ویژه در مورد آذربایجان شرقی که از نظر ذخایر معدنی رتبه نخست کشور را در اختیار دارد، دوچندان اهمیت می‌یابد؛ مردم و مسئولان این خطه انتظار دارند که اجرای برنامه‌های توسعه و عمران و آبادی آن از محل اختصاص حقوق دولتی معادن متناسب با داشته‌های معدنی و رتبه کشوری شان باشد؛ امری که در سال‌های گذشته به شکل قابل قبولی محقق نشده و امید می‌رود در دولت مردمی آقای رئیسی به شکل عملی آغاز و به طور کامل محقق شود.

در تشریح اهمیت اختصاص حقوقی دولتی معادن به مناطق استقرار آنها، اشاره به این نکته خالی از لطف نیست که بنابر اعلام مسئولان و نمایندگان مجلس در زمان حاضر فروش سالانه مس سونگون از کنسانتره به بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد که باید ۱۵ درصد آن به عنوان حقوق دولتی برای توسعه و آبادنی این خطه مصرف شود، که تاکنون رضایت بخش نبوده است.

در تایید این ادعا می‌توان به اظهارات اخیر وزیر صنعت، معدن و تجارت استناد کرد که اعلام کرده «با پیشنهاد وزارت صمت برای نخستین‌بار در لایحه بودجه امسال سهم ۱۵درصدی مناطق معدنی از حقوق دولتی معادن جدا شد».

به گفته «سیدرضا فاطمی‌امین»، این قانون سال‌ها وجود داشت، اما از آنجا که این درآمد وارد بودجه کشور شده و به صورت احتمالی در خزانه به مصارف فوری اختصاص می‌یافت، اجرایی نمی‌شد.

بنابر اعلام وزیر صمت، «امسال به پیشنهاد وزارت صمت برای نخستین‌بار در لایحه بودجه ۱۴۰۱، این مبلغ جدا شد و نمایندگان مجلس نیز آن را تصویب کردند. بنابراین امسال این مبلغ وارد خزانه کل کشور نمی‌شود که به مصارف دیگر تخصیص یابد».

براساس اظهارات وزیر صمت، برآورد امسال از حقوق دولتی ۴۰هزار میلیارد تومان است که ۱۵ درصد این میزان باید به مناطقی که معادن در آن حضور دارند، داده شود که با این حساب سهم آذربایجان شرقی از این محل باید رقم قابل توجهی باشد. البته در بحث از اختصاص حقوق دولتی معادن به آذربایجان شرقی نباید این نکته را فراموش کرد که این استان در اخذ این حقوق از معادن در سطح کشور پیشتاز است، به گونه‌ای که سال قبل افزون‌بر یک هزار میلیارد تومان از این محل به خزانه کشور واریز شده است، اما مشکل اینجاست که بازگشت این مبلغ از خزانه برای هزینه کرد در عمران و آبادانی مناطق استقرار معادن به عنوان حق قانونی ساکنان آن به دشواری انجام می‌شود و درصد ناچیزی از آن نصیب آنان می‌شود.

هر گونه ناهماهنگی بین دستگاهی برای بازگشت حقوق دولتی معادن به آذربایجان شرقی از خزانه موجب می‌شود این سوال در افکار عمومی شکل بگیرد که آیا درصد برخورداری ساکنان مناطق محل استقرار معادنی مانند مس سونگون و طلای اندریان و ده‌ها معدن ریز و درشت دیگر متناسب با درآمدهای حاصل از آنهاست. خوشبختانه بارقه امید تخصیص حقوق دولتی معادن به آذربایجان شرقی در دولت سیزدهم درخشیدن گرفته، به گونه‌ای که کمتر از ۲ هفته قبل سه طرح عمرانی، ورزشی و زیست‌محیطی با سرمایه‌گذاری بیش از ۲هزار و ۴۰۰ میلیارد تومانی مجتمع معدن مس سونگون و با حضور مقام‌های ارشد شرکت ملی صنایع مس ایران و استان در شهرستان ورزقان زمین زده شد.

حقوق دولتی معادن به طور کامل اختصاص یابد

عابدین خرم، استاندار آذربایجان شرقی در این ارتباط گفت: منابع حاصل از حقوق دولتی معادن استان به طور کامل باید به خود استان اختصاص یابد و بنده به عنوان خادم مردم از این موضوع کوتاه نخواهم آمد.

وی اظهار کرد: به همان میزان که سایر مناطق کشور از حقوق دولتی معادن بهره‌مند هستند آذربایجان شرقی هم باید از این حقوق بهره‌مند شود و تبعیض در این خصوص به هیچ عنوان قابل قبول نیست.

عابدین خرم با اشاره به اینکه مخالف توسعه معادن به‌ویژه معدن مس سونگون نیستیم، افزود: ما به توسعه این صنعت و ایجاد صنایع پایین‌دستی آن معتقدیم، اما در مقابل مسئولیت‌های اجتماعی این معدن هم باید عملیاتی شود.

وی خاطرنشان کرد: در توافقی که با شرکت ملی مس داشتیم بنا بود که اقداماتی در حوزه جنگل‌کاری توسط مجتمع مس سونگون انجام شود که متأسفانه عملی نشده است.

مس سونگون باید ۱۲۰ میلیارد تومان عوارض آلایندگی بدهد

اللهوردی دهقانی، نماینده مردم ورزقان و خاروانا در مجلس شورای اسلامی گفت: یک درصد درآمد سالانه معدن مس سونگون از بابت عوارض آلایندگی ۱۲۰ میلیارد تومان است که با صرف این مبلغ در جنگل‌های ارسباران می‌توان آنها را از نابودی نجات داد و باید تلاش شود تا این مبلغ به استان تخصیص یابد.

وی افزود: بر اساس قانون باید ۱۵ درصد از حقوق دولتی معادن به شهرستان‌ها و بخش‌های دارنده معادن واریز شود و باید دستگاه‌های ذی‌ربط این مورد را پیگیری کنند تا در برنامه بودجه امسال تحقق یابد، زیرا در قانون برنامه و بودجه سال‌های گذشته مبلغ ناچیزی از آن اختصاص می‌یافت.

این نماینده مردم ورزقان و خاروانا در مجلس شورای اسلامی گفت: در این معدن سالانه حداقل ۳۰۰ هزار تن کنسانتره و ۸۰ هزار تن مس خالص تولید می‌شود که ارزش آن به بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد.

دهقانی یادآوری کرد: شورای معادن استان می‌تواند تصویب کند که اگر آسیبی از این ناحیه وارد می‌شود، یک درصد دیگر نیز از محل درآمد این معدن اخذ کند که مجموعا به بیش از ۳۰۰میلیارد تومان می‌رسد و می‌توان این رقم را برای جبران عقب افتادگی استان و عوارض ناشی از آلایندگی هزینه کرد.

دهقانی افزود: در سال‌های ۹۱ و ۹۲ دادگاه این معدن را حدود ۷۸ میلیارد تومان از بابت عوارض محکوم کرد که حدود ۴۰ میلیارد تومان آن را به خزانه واریز کرده‌اند و از این محل مبلغ قابل‌توجهی برای احیای این جنگل‌ها به استان بازنگشته تا اقدامات لازم برای بازآفرینی و توسعه جنگل‌ها برداشته شود.

ضرورت فعال‌تر شدن جلسات شورای معادن استان

محمد کلامی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار آذربایجان شرقی هم با اشاره به وجود معادن در استان و مطالبات قانونی برای وصول ۱۵ درصد حقوق قانونی دولتی معادن، خواستار فعال‌ترشدن جلسات شورای معادن استان شد.

وی افزود: براساس قانون بودجه ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن در همان استانی که معادن در آن قرار دارد، باید هزینه شود.

وی با بیان اینکه این میزان هنوز به طور کامل تخصیص نیافته گفت: ناهماهنگی‌هایی که در دستگاه‌های مرتبط است، باید حل شود.

کلامی افزود: رقم در نظر گرفته صرف بازسازی عوارض ناشی از فعالیت معدنی و آسیب به محیط‌زیست در استان می‌شود تاحدی آثار مخرب زیست محیطی فعالیت معادن را جبران کنند.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار آذربایجان‌شرقی خاطرنشان کرد: طبق تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معادن باید ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن در راستای زیرساخت‌ها هزینه شود که در این مورد مشکل در وصول داریم و دستگاه‌های مسئول باید به صورت جدی پیگیری کنند.

وصول هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان حقوق دولتی

در همین حال ناصر آویشن، معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی هم از وصول هزار و ۳۰۰میلیارد تومان حقوق دولتی از معادن استان در نیمه نخست ماهه امسال خبرداد و گفت: این رقم بسیار بیشتر از برنامه است.

وی افزود: امسال وصول ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان حقوق دولتی از معادن آذربایجان شرقی به ما تکلیف شده که تلاش می‌کنیم تا پایان سال آن را محقق کنیم.

وی یادآوری کرد: سال گذشته نیز یک هزار و ۱۸۰ میلیارد تومان حقوق دولتی معادن در آذربایجان شرقی وصول شد.

وی اضافه کرد: در راستای تداوم توسعه مناطق محروم امسال از بودجه سال گذشته ۱۱ میلیارد تومان برای روکش و بهسازی آسفالت راه‌های روستایی در شهرستان چاراویماق هزینه شد.

تنظیم بازار فولاد را جدی بگیریم

یک عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه امروز نرخ فولاد در کشور واقعی نیست، گفت: اگر نرخ فولاد واقعی شده و حباب آن از بین برود، نرخ لوازم خانگی تولید داخل ۳۰ درصد کمتر می‌شود.

به گزارش تسنیم، لطف‌اله سیاهکلی در مراسم افتتاح خط تولید مایکروفر در شهرک صنعتی کاسپین با اشاره به نیاز امروز صنایع دنیا به مس اظهار کرد: با وجود اینکه ایران از نظر میزان ذخایر مس هفتمین کشور دنیا محسوب می‌شود، اما فرآوری مس در صنعت و تولید کشور ما مغفول واقع شده و درحال‌حاضر میزان آن صفر است.

وی با بیان اینکه فرآوری مس سبب استخراج طلا می‌شود، اضافه کرد: از فرآوری یک میلیون تن مس حدود ۲ تن طلا تولید می‌شود. در ضمن فرآوری مس نیاز به صرف انرژی و مصرف سوخت زیادی دارد و در ضمن می‌توان با فرآوری مس انرژی هم تولید کرد.

سیاهکلی میزان سود صنعت فرآوری مس را ۳۰۰ درصد دانست و تصریح کرد: بنابراین فقط با استخراج و فرآوری مس می‌توانیم کشور را مدیریت کنیم و وابستگی ما به استخراج گاز و نفت هم به حداقل خواهد رسید. بنابراین امروز باید صنعت فرآوری مس در کشور کلید بخورد و شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه به صورت جدی حمایت شوند.

وی ادامه داد: دلیل اینکه تا امروز به سمت فرآوری مس نرفته‌ایم، این است که کشور را با تعارف مدیریت می‌کنیم و در حالی که مدیریت علمی یک واجب قطعی است، اما مدیران توانمند را در جایگاه‌های واقعی خود به‌کار نمی‌گیریم و مدیریت را یک علم و دانش نمی‌دانیم. به همین خاطر کشور گران اداره می‌شود و برای صرف نتایج کوچک باید هزینه‌های بزرگ انجام دهیم.

سیاهکلی با ذکر اینکه امروز نرخ فولاد در کشور واقعی نیست، گفت: اگر نرخ فولاد واقعی شده و حباب آن از بین برود، نرخ لوازم خانگی تولید داخل ۳۰ درصد کمتر می‌شود. با این حال جای پرسش وجود دارد که چرا تنظیم بازار فولاد جدی گرفته نمی‌شود و چرا به گرانی مواد اولیه توجهی نمی‌کنیم؟

ضرورت واگذاری معادن به تعاونی‌ها

استانداریزد بر واگذاری معادن به تعاونی‌های فراگیر به منظور سهامدار کردن و بهره‌مندی اقتصادی مردم از آنها در استان تاکید کرد و گفت: معادن انفال هستند اما عموم مردم از اینکه یزد استانی معدنی هست حس خوبی ندارند به این دلیل که بهره‌ای از آن نمی‌برند.

به گزارش ایسنا، مهران فاطمی در نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی گفت: معادن آنچنان که شایسته بوده موجب توسعه و رشد استان نشدند؛ البته اتفاق‌های خوبی افتاده و به خاطر همین معادن و سرمایه‌گزاری‌های آن شرکت‌های بزرگی پای‌کار آمدند و زنجیره‌هایی شکل گرفتند که خود این سرمایه‌گذاری اتفاق خوبی هست.

وی با اشاره به این که متأسفانه مردم استان از معادن، متنفع نشده‌اند، گفت: معادن انفال هستند اما عموم مردم از اینکه یزد استانی معدنی هست حس خوبی ندارند به این دلیل که بهره‌ای از آن نمی‌برند و هر چه جلوتر می‌رویم با چالشی که مردم در برابر معدن کار قرار می‌گیرند، بیشتر مواجه می‌شویم به صورتی که مردم یزد این نعمت بزرگ را به جای نعمت، نقمت می‌دانند.

استاندار به روستای کردآباد اشاره کرد و گفت: این روستا با وجود ۱۵ معدن فعال، جاده آن بهسازی نشده است و سیما و منظر آن هم نامطلوب است، بزرگترین معدن استان یعنی چادرملو که در روستای خرانق واقع شده است اما بهره‌ای برای مردم آن نداشته و اکنون خرانق یکی از محروم‌ترین بخش استان است؛ همچنین روستای حاجی‌آباد زرین در اردکان یکی از محروم‌ترین روستای استان و عقدا نیز با وجود نعمت معادن، محروم‌ترین بخش استان است.

وی ادامه داد: متاسفانه جاده یزد - طبس هفته‌ای چند کشته دارد و کشته‌های آن به علت تصادف با ماشین‌های سنگین رخ می‌دهد؛ ۷۰ درصد بار ترافیکی این جاده مربوط به سه معدن آن است؛ چرا اقدامی برای دو بانده شدن این جاده از درآمد همین معادن نمی‌شود؟

فاطمی یادآور شد: وقتی این اتفاق می‌افتد انگیزه‌ای برای حمایت از سوی مردم باقی نمی‌ماند و مردم معدن را در برابر خود می‌دانند و معدنکار هم می‌گوید من قانونی عمل کردم. البته شاهد اقدامات مثبتی از سوی برخی معادن بوده‌ایم. استاندار به اعطای ۱۵۰۰ میلیارد تومان از سوی شرکت‌های معدنی برای تأمین آب استان اشاره کرد و گفت: این مقدار را از هزینه‌های مالیاتی آنها کم می‌شود زیرا نفع آب به همه مردم می‌رسد.

وی افزود: اقدام دیگر اختصاص ۷۰۰ میلیارد تومان برای اجرای خط پدافند آب از از سوی یکی از مجموعه‌های معدنی استان بود که با اجرای آن ۳۰۰ لیتر بر ثانیه آب به ظرفیت فعلی اضافه می‌شود. استاندار اضافه کرد: همچنین ۴۰ میلیارد تومان از محل مسئولیت اجتماعی چادرملو برای خرید دستگاه تشخیص و درمان سرطان هزینه شد که تا قبل از آن مردم باید برای درمان به خارج کشور یا تهران می‌رفتند. به گفته وی، شرکت پروازی نیز در استان دایر و خرید هواپیما با حجم سرمایه‌گذاری ۹۰۰ میلیارد تومان از محل مشارکت معدن اتفاق افتاد. وی از وجود سه ظرفیت در حوزه معدن استان یاد کرد و گفت: تخفیف ۲۰ درصد حقوق دولتی که قبلا در اختیار شورای معادن استان بود ولی الان در اختیار شورای‌عالی معادن است که باید این را احیا کنیم؛ ما می‌گوییم این تخفیف را برای معادن می‌گیریم ولی شما به ازای آن طرح‌های عمرانی را به نفع مردم اجرا و حمایت کنید. وی تصریح کرد: ظرفیت دوم که پیگیری شده است را سهم ۱۲ درصد و ۱۵ درصد اعلام کرد که به خزانه می‌رود. استاندار ادامه داد: ما در قانون برنامه هفتم که در حال نوشته شدن است باید بتوانیم احکامی را اضافه کنیم که صراحت داشته باشد یعنی پایدار شود که حقوق مردم رعایت شود. وی به نحوه واگذاری معادن هم گریزی زد و اظهار کرد: مدلی وجود دارد که معادن را به عموم مردم بدهیم و مردم سهامدار شوند که باید روی آن کار کرد؛ معادن می‌تواند به تعاونی‌های فراگیر بدون مزایده واگذار شود.

به گفته فاطمی، در مجموعه تعاون، تعاونی‌هایی داریم که بیش از ۷۰ هزار عضو دارند و اعضای آن افراد زیرپوشش کمیته امدادی و بهزیستی هستند که باید دید ۲۰ تا ۳۰ درصد سهام اینها چقدر می‌تواند تولید ثروت کند.

فاطمی به فناوری‌های حوزه معدن هم اشاره کرد و افزود: باید معادن از شرکت‌های دانش‌بنیان به صورت همه جانبه حمایت کنند تا شاهد انجام افزایش ارزش مواد معدنی و بهره‌برداری از باطله‌های معدنی بود.

توجه به فرآوری مواد معدنی با جلوگیری از خام‌فروشی

استاندار خراسان‌جنوبی گفت: جلوگیری از خام فروشی مواد معدنی به مدت سه سال تصمیم درستی و منطقی است که می‌توان با فرآوری و افزایش ارزش افزوده مواد معدنی زمینه رشد و شکوفایی اقتصادی استان را فراهم کرد.

به گزارش ایسنا، جواد قناعت در شورای برنامه‌ریزی و توسعه خراسان‌جنوبی با اشاره به پایین بودن رتبه‌های رشد اقتصاد خراسان‌جنوبی در زمینه‌های مختلف کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات، گفت: خراسان‌جنوبی بسیار از حیث شاخص‌های توسعه‌ای عقب است. وی با بیان اینکه ۸۰ درصد اعتبارات کشور به صورت ملی و تنها ۲۰ درصد به صورت استانی توزیع می‌شود، افزود: معادن و ظرفیت‌های فراوانی در بخش‌های مختلف داریم، اما به دلیل خام‌فروشی، ارزش افزوده چندانی نصیب استان نمی‌شود. قناعت ادامه داد: از مدیران دستگاه‌های اجرایی استان می‌خواهیم علاوه‌بر اینکه برای جذب اعتبارات بیشتر استانی چانه‌زنی می‌کنند، با توجه به حجم بالای اعتبارات ملی تلاش خود را برای جذب حداکثری آن نیز بکار گیرند. استاندار خراسان‌جنوبی بیان کرد: باید با پیگیری و رایزنی، سهم استان را از محل اعتبارات ملی افزایش دهیم و تنها به جذب اعتبارات استانی اکتفا نکنیم. در این شورا، هفت مصوبه کارگروه زیربنایی، توسعه روستای، عشایری و شهری و آمایش سرزمینی از جمله احداث واحد بهره‌برداری لوله گاز در بیرجند، الحاق زمین به محدوده شهر قاین، نهبندان و فردوس، احداث انبار غذایی و کشاورزی در بشرویه و احداث ۲ شرکت حمل‌ونقل کالا در شهرستان طبس هم در این شورا به رای گذاشته شد که تمام این مواد به تصویب اعضا رسید.

در این شورا توزیع اعتبارات تملک استانی (۲) در سال ۱۴۰۱ موضوع جدول ۱۰ قانون بودجه ۱۴۰۱ کشور به مبلغ ۶۰ میلیارد تومان و توزیع اعتبارات طرح‌های دانش‌بنیان در امسال به استناد بند (۲) ماده (۳۴) ظوابط اجرایی قانون بودجه کشور به مبلغ بیش از مبلغ ۴۰ میلیارد تومان به رای گذاشته و مصوب شد.

۴۲ معدن گیلان فعال شد

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت گیلان گفت: از ابتدای دولت سیزدهم ۴۲ معدن در فرآیند مزایده قرار گرفته تا با فعالیت، نقش خود را در ارتقای اقتصاد استان ایفا کنند.

تیمور پورحیدری در گفت‌وگو با ایرنا با اشاره به افزایش سهم معادن در اقتصاد ملی افزود: در مرحله دوم با ۵۰ فقره مزایده معدنی مربوط به معادن راکد دارای ظرفیت مناسب سرمایه‌گذاری در استان به اجرا درآمد.

وی با بیان اینکه این واگذاری‌ها در راستای احیای معادن و بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود استان در پروژه‌های عمرانی انجام می‌شود، گفت: تکاپوی فعالیت‌های معدنی جهت جبران عقب ماندگی‌های حوزه معدن در اقتصاد ملی ضروری است و احیای معادن به سرعت بخشی در عمران و آبادانی کمک می‌کند.

وی لازمه واگذاری محدوده‌ها و طرح‌های اکتشافی را منوط به داشتن صلاحیت فنی و مالی مطلوب برنده مزایده عنوان و ذکر کرد: ارتقاء سهم معادن در تولید ناخالص داخلی کشور از برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در سطح کلان است و از این‌رو احیاء معادن راکد و محدوده‌های دارای ذخایر نیز دستورکار قرار گرفته است.

وی با بیان اینکه وزارت صمت در فصل پاییز امسال در سطح کشور بالغ بر ۵ هزار و ۳۰۰فقره مزایده معدنی برگزار می‌کند، گفت: اکتشافات معدنی از طریق هوایی و توسط تجهیزات پهپادی با هدف شناسایی دقیق معادن مطلوب در کشور انجام می‌شود که می‌تواند در میزان ثبت محدوده ذخایر کانسارهای معدنی بسیار تسهیل‌کننده باشد.

وی خاطرنشان کرد: اغلب برنامه‌های راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت تحول‌بخش و آینده‌نگر هستند، استراتژی جدید این وزارتخانه دوری از امور روبنایی و انجام اقدامات کارشناسی ریشه‌ای و اصولی است که می‌تواند روند خدمات‌دهی به فعالان اقتصادی را شفاف و تسهیل کند تا تحولات بنیادین در حوزه تولید و تجارت را درپی داشته باشد.

آغاز مرحله تولید بیلت در چهارمحال و بختیاری

سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال و بختیاری گفت: ر فاز تولید بیلت در استان کلید خورد.

به گزارش شاتا، محمدکاظم منزوی در خصوص تکمیل زنجیره فولاد در این استان گفت: با پیگیری‌های مستمر فاز تولید بیلت در استان کلید خورد.

سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال و بختیاری افزود: در صورت نهایی شدن و انعقاد قرارداد احداث واحد تولید بیلت در استان، در مدت ساخت که حدود ۲.۵ تا ۳ سال زمان می‌برد، حدود ۳۰۰ نفر مشغول به‌کار می‌شوند و در فاز تولید نیز حداقل ۲۰۰ نفر به‌صورت ثابت اشتغالزایی می‌شود.

وی افزود: با وجود پیگیری‌های مستمر هنوز در طرح‌های توسعه فولاد در استان پیشرفت خوبی نداشتیم اما این طرح‌ها درحال پیگیری است.

منزوی با اشاره به پیگیری برای اجرای طرح تولید نورد و ورق گالوانیزه در چهارمحال و بختیاری در راستای تکمیل زنجیره فولاد، گفت: تاکنون این پیگیری‌ها به نتیجه نرسیده است.

وی تاکید کرد: برای اشتغال در حوزه تولید نورد فولادی، نیروگاه برقی و... نیز تا زمانی‌که پروژه به مرحله اجرا نرسد، میزان اشتغال آن مشخص نیست.

تحلیل روز

معاون فروش فولاد خراسان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» مطرح کرد

کمبود گاز تهدیدی برای صادرات

کتایون ملکی

تامین گاز در سال‌های اخیر یکی از چالش‌های اصلی فولادسازان است که توانست عرضه به بازار داخلی و صادراتی را تحت‌تاثیر قرار دهد. این در حالی است که اگر دولت مشکلات موجود در مسیر تامین گاز را حل کرده و فولادسازان با قطعی گاز در زمستان مواجه نباشند، پیش‌بینی می‌شود، میزان تولید افزایش و به‌دنبال آن در راستای اجرای طرح‌های توسعه‌ای، اشتغالزایی نیز تحقق یابد. «روزگارمعدن» در گزارشی تحلیلی از فولاد خراسان به توان این شرکت در افزایش صادرات تا درآمدزایی و اشتغال پرداخته است.

توسعه صنعت فولاد نقش مهمی در افزایش صادرات غیرنفتی کشور دارد و کمک می‌کند تا شعار «معدن به‌جای نفت» به‌حقیقت بپیوندد. به هر حال، توسعه هرچه بیشتر صنعت فولاد می‌تواند با تامین نیاز صنایع پایین‌دستی از جمله صنعت خودرو و لوازم‌خانگی منجر به صادرات محصولاتی با ارزش‌افزوده بیشتر شود. بی‌تردید هدف‌گذاری تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال ۱۴۰۴ نیز باتوجه به منابع در اختیار از جمله سنگ‌آهن، گاز و نیروی انسانی انجام گرفت تا در ایستگاه آخر توسعه اقتصادی را محقق کند.

به‌گزارش «روزگارمعدن»، در همین راستا واحدهای فولادسازی مختلفی راه‌اندازی شدند که علاوه بر اثبات هدف تولید ۵۵ میلیون تن فولاد، نقش مهمی در اشتغالزایی به‌ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته ایفا می‌کنند.

فولاد خراسان یکی از واحدهایی است که براساس نزدیکی به منابع سنگ‌آهن شرق کشور که حتی از آن به‌عنوان عسلویه معدنی نیز یاد می‌شود، احداث شد. مجموعه‌ای که علاوه بر ایجاد اشتغال در این منطقه و ارتقای سطح امنیتی می‌تواند در حوزه صادرات به‌ویژه به همسایگان شرقی از جمله افغانستان نقش‌آفرین باشد، اما فولاد خراسان در زمینه صادرات، همسایگان غربی و همچنین صادرات به چین و شمال افریقا را هم در کارنامه خود دارد.

اما این در حالی است که کمبود گاز برای صنایع فولاد امسال برای سومین‌بار می‌تواند مشکلی جدی برای صادرات این مجموعه ایجاد کند، در صورتی که با تامین گاز از سوی دولت بدون شک حجم تولید افزایش و به‌دنبال آن صادرات و اشتغالزایی نیز با رشد خوبی همراه می‌شود.

باتوجه به توسعه صنایع فولادی، امروز گاز پس از موضوع تامین مواد اولیه و برق، پاشنه آشیل دیگری است که تولید و فروش را نشانه می‌گیرد. فولاد خراسان بارها در زمینه تامین گاز در همایش‌ها و نشست‌های خبری تاکید داشته، اما متاسفانه شناسایی نشدن راهکاری موثر می‌تواند امسال برای سومین‌بار این مجموعه را با چالشی جدی همراه کند، چالشی که در گام اول میزان تولید و صادرات را نشانه گرفته و به‌دنبال آن می‌تواند بر اشتغالزایی و حتی وضعیت نماد این مجموعه در بورس اثرگذار باشد.

عکس: آیدا فریدی

> کمبود گاز برای صنایع فولاد امسال برای سومین‌بار می‌تواند مشکلی جدی برای صادرات این مجموعه ایجاد کند

تاثیر چالش گاز

حسین بختیاری، معاون فروش فولاد خراسان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: متاسفانه چالش گاز به‌میزان ۱۰۰ درصد بر فروش مجموعه تاثیرگذار است. ما در ۶ ماهه اول سال، نسبت به مدت مشابه سال گذشته که با قطعی برق هم مواجه بودیم، صادراتی نداشته‌ایم و در اواخر شهریور توانستیم، دوباره بحث صادرات را شروع کنیم، در صورتی که زمستان امسال مانند سال گذشته با قطعی گاز مواجه باشیم، میزان صادرات مانند نیمه اول سال ۱۴۰۱ خواهد بود، در نتیجه، قطعی گاز تهدیدی جدی برای صادرات خواهد بود. اما نگاهی به جانمایی فولاد خراسان نشان می‌دهد، هرچند این مجموعه در تامین مواد اولیه با مشکل چندانی همراه نیست، اما در بحث تامین گاز می‌تواند شرایطی نه‌چندان مساعد نسبت به دیگر فولادسازان به‌ویژه فولادسازان جنوب کشور داشته باشد. بختیاری بااشاره به این موضوع، تصریح کرد: ما در بین فولادی‌ها، شاید در بحث تامین گاز با بیشترین مشکل همراه باشیم، زیرا تامین گاز ما از طریق خط لوله شمال‌شرق انجام می‌شود که بیشترین افت فشار را دارد. وی افزود: پیش‌تر این مشکل از طریق خرید گاز از ترکمنستان انجام می‌شد، اما امسال سومین سالی است که مجموعه در بحث تامین گاز با مشکل مواجه شده است.

معاون فروش فولاد خراسان در ادامه بیان کرد: فراموش نکنیم کمبود گاز همان‌طور که بازار صادراتی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، می‌تواند تامین نیاز بازار داخلی را هم با مشکل همراه کند. این در حالی است که اجرای برخی پروژه‌ها مانند طرح نهضت ملی مسکن منجر به افزایش تقاضا در بازار می‌شود، اما مشکلاتی مانند تامین گاز می‌تواند عرضه را با مشکل همراه کند و در نهایت افزایش نرخ در بازار را به‌همراه داشته باشد.

یکی از فاکتورهای مهم در توسعه صادراتی، حضور مداوم در بازار است، نکته‌ای که در کنار بحث کیفیت و نرخ بر توان قیمتی تاثیرگذار است و می‌تواند میزان صادرات را تحت‌تاثیر قرار دهد. بختیاری با تاکید بر این موضوع بیان کرد: بدون‌شک قطع گاز می‌تواند حضور ما در بازارهای صادراتی از جمله ترکیه را تحت‌الشعاع قرار دهد. ما تا به امروز ۳ هزار تن صادرات به ترکیه داشتیم که در ابتدای کار به‌صورت زمینی انجام شد، اما در حال حاضر قرار است محموله جدید را از طریق مسیر ریلی ارسال کنیم.

وی همچنین درباره حضور در بازار ترکیه باتوجه به اینکه میزان تولید فولاد این کشور از ایران بیشتر است، تصریح کرد: از نظر کیفی حضور ما در ترکیه باتوجه به اینکه خود تولیدکننده فولاد است، حائزاهمیت است و باعث شده تا نرخ ما را قبول کنند، اما از نگاه دیگر باید به این موضوع اشاره داشت که کشور ترکیه شمش ما را می‌خرد و آن را تبدیل به میلگرد می‌کند و در نهایت آن را ۱۰۰ دلار گران‌تر می‌فروشد، همچنین ۲ همسایه دیگر یعنی عراق و افغانستان نیز با وضع تعرفه‌های وارداتی، صادرات میلگرد ما را تحت‌تاثیر قرار داده‌اند، هرچند عراق مدتی است این عوارض را حذف کرده، اما در مقابل، افغانستان آن را دوبرابر کرده که باعث می‌شود ما صادرات شمش را افزایش دهیم.

بختیاری اظهار کرد: درواقع شرایط تحریمی باعث شده تا ما میلگرد را در بازارهای جهانی پایین‌تر از نرخ رقبا بفروشیم. به‌نوعی تمامی عوامل دست‌به‌دست هم می‌دهند تا میلگرد ما از ترکیه ارزان‌تر باشد.

معاون فروش فولاد خراسان تاکید کرد: متاسفانه تحریم و قیمت‌گذاری دستوری، نرخ شمش ما را در بازار صادراتی کاهش داده و امروز شمش را ۵۰ دلار ارزان‌تر در ترکیه می‌فروشیم.

سخن پایانی

فراموش نکنیم در صورتی که دولت در زمینه تامین گاز اهتمام ورزیده و مشکل صنعت فولاد کشور را حل کند و در کنار آن رایزن‌های اقتصادی ـ سیاسی در کشورهای همسایه مذاکرات خود را توسعه دهند، با حذف قیمت‌گذاری دستوری، می‌توان شاهد افزایش درآمدهای مجموعه‌های فولاد از جمله فولاد خراسان بود که تاثیر مستقیم بر وضعیت نماد آنها در بورس خواهد داشت، در واقع، گره‌های کور این موضوعات به‌دست دولت و با تعامل هرچه بیشتر با تولیدکنندگان حل خواهد شد.

چشم‌انداز تولید ۵ میلیون تن کنسانتره در غرب کشور

معاون توسعه معادن و صنایع معدنی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات گفت: شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در روند توسعه فعالیت‌های خود از ابتدا دو کار اصلی را به صورت جدی و فارغ از کارهای روتین همیشگی دنبال کرده است. یکی توسعه صنایع معدنی غرب کشور و دیگری توسعه معادن و صنایع معدنی در شرق و جنوب شرق کشور.

به گزارش ایراسین، امین صفری اظهار کرد: این شرکت در روند توسعه فعالیت‌های خود از ابتدا ۲ کار اصلی را به صورت جدی و فارغ از کارهای روتین همیشگی دنبال کرده است. یکی توسعه صنایع معدنی غرب کشور و دیگری توسعه معادن و صنایع معدنی در شرق و جنوب شرق کشور.

وی افزود: در توسعه غرب کشور، شرکت صبانور به عنوان بزرگترین شرکت سنگ‌آهنی غرب کشور فعال است که یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن تولید کنسانتره و ۵۵۰ هزار تن تولید گندله دارد. با توجه به ظرفیت صبانور پیش‌بینی ما افزایش قابل توجه ظرفیت تولید کنسانتره بوده و هست و البته شرکت یادشده نسبت به سایر شرکت‌های سنگ آهنی در دوران طلایی سنگ‌آهن، آن‌طور که باید رشد نکرده است.

معاون توسعه معادن و صنایع معدنی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات ادامه داد: اما در یک سال اخیر اتفاقات قابل‌توجهی در منطقه غرب پیش آمد. اکتشافات در آن منطقه را به طور ویژه پیگیری کردیم چراکه تمام توسعه‌های بعدی زنجیره به اکتشاف و ذخایر وابسته است و ما به طور گسترده کل اکتشافات صبانور را که شامل چندین معدن بزرگ است به طور کامل زیرپوشش طرح اکتشاف قرار داده و ژئوفیزیک کل مناطق را انجام داده و درحال‌حاضر درحال حفاری هستیم و مجموع این فعالیت‌ها منجربه افزایش چند برابری ذخایر این منطقه شد.

صفری بیان کرد: به پشتوانه این ذخایر، طرح جدیدی برای توسعه کنسانتره تعریف شد که ظرفیت تولید از یک میلیون و ۶۰۰ هزار به ۵ میلیون تن برسد. اجرای طرح‌های این‌چنینی هم از نظر تامین مالی و هم از نظر مدیریت پروژه و تامین تجهیزات سختی‌هایی دارد اما خوشبختانه راه‌اندازی شده است.

وی گفت: مطالعات طرح ۲ میلیون تنی تولید کنسانتره در منطقه گلالی، آغاز و مشاور آن انتخاب شده و به زودی آگهی مناقصه پیمانکاری آن منتشر می‌شود که با اجرای این پروژه، ظرفیت یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن کنسانتره فعلی ما به ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تن افزایش می‌یابد.

معاون توسعه معادن و صنایع معدنی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات تصریح کرد: دو طرح دیگر در باباعلی همدان و شهرک کردستان، هر یک با ظرفیت یک میلیون تن نیز در دست اقدام است که با افتتاح این طرح‌ها به ۵ تا ۵ و نیم میلیون تن کنسانتره می‌رسیم که این اتفاق تحولی قابل توجه در منطقه غرب است و ارزش بازار صبانور را چند برابر خواهد کرد. صفری گفت: در خصوص طرح‌های گندله‌سازی با توجه به اینکه ظرفیت تولید این محصول در کشور زیاد است درحال بررسی هستیم که تا چه اندازه ظرفیت گندله‌سازی را افزایش دهیم. وی افزود: طرح فولاد کردستان در غرب کشور درحال پیش‌روی است و الان پیمانکار طرح آهن‌اسفنجی بیجار و فولادسازی قروه انتخاب شده و طرح هم درحال پیشرفت است.

معاون توسعه معادن و صنایع معدنی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات بیان کرد: در اردبیل نیز، پروژه فولاد آرتاویل را در دست اجرا داریم که بیش از ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته و پیش‌بینی ما این است که این طرح ظرف ۲۴ ماه به بهره‌برداری برسد. ظرفیت آن یک میلیون تن است و این عدد می‌تواند صنعت آن منطقه را متحول کند.

صفری تصریح کرد: طرح‌های در دست اجرای استان‌های همدان، کردستان، اردبیل و... می‌تواند تا حد زیادی نه تنها شکل صنعتی که شکل اجتماعی منطقه غرب را هم تغییر دهد. به لحاظ اشتغالزایی، تولید ثروت، پیشگیری از مهاجرت و حتی در بهترین حالت، مهاجرت معکوس اتفاقاتی است که درپی افتتاح این پروژه‌ها قابل پیش‌بینی است.

وی افزود: در حالت کلی در حوزه معدن به غرب کشور کمتر پرداخته شده و هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات به عنوان یک مجموعه توانمند و پیشرو در حوزه معدن و صنایع معدنی کشور، در حال انجام این امر مهم است.

خبر

تولید محصولات دانش‌محور حوزه صنعت سیمان در دانشگاه امیرکبیر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر با امضا تفاهمنامه‌ای با صنعت سیمان سپاهان، اقدام به تولید محصولات دانش محور در این صنعت خواهد کرد.

به گزارش ایسنا، این تفاهمنامه در راستای بکارگیری دانش پژوهشگران دانشگاه برای رفع نیاز صنعت سیمان سپاهان، خصوصا ساخت قطعات مورد نیاز، منعقد شده است.

در این تفاهمنامه دانشگاه صنعتی امیرکبیر برای همکاری و مشارکت در اجرای پروژه‌های صنعتی، ساخت قطعات مورد نیاز و مهندسی معکوس قطعات مورد نیاز صنعت سیمان اعلام آمادگی کرده است.

این تفاهمنامه همکاری به امضای دکتر سیدرضا غفاریان معاون پژوهش و فناوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر و مهندس عباسعلی معینیان مدیر صنعت سیمان سپاهان رسید.

مدت این تفاهمنامه از تاریخ امضاء و مبادله به مدت ۲ سال است و در صورت نیاز و توافق طرفین تمدید آن امکان‌پذیر خواهد بود. در صورت اتمام مدت اعتبار و عدم تمدید آن، تمامی تعهدات پذیرفته شده براساس اسناد الزام آور توسط طرفین اجرا خواهد شد.

سید رضا غفاریان، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر در این مراسم با بیان اینکه دانشگاه امیرکبیر در زمره قدیمی‌ترین دانشگاه‌های کشور است که از ابتدای شروع کار خود با عنوان صنعتی فعالیت کرده است، افزود: اکنون این دانشگاه جز دانشگاه‌های تراز اول کشور است به طوری که رشته‌های تخصصی چون پلیمر و رنگ، نساجی، هوافضا، مهندسی پزشکی و غیره برای نخستین بار در دانشگاه صنعتی امیرکبیر پایه‌گذاری شده است.

غفاریان، ادامه داد: در این دوره مدیریتی، سعی شده است تا حرفه‌ای‌تر به پروژه‌ها پرداخته شود به این صورت که پژوهش‌ها، نیاز محور باشند و به محصول تبدیل شوند و همچنین پروژه‌های محصول محور مورد نیاز کشور در این دانشگاه انجام گیرد.

وی با بیان اینکه رسالت دانشگاه چند جنبه دارد، گفت: تربیت نیروها و مهندسین خبره با دانش و مهارت یکی از رسالت‌های دانشگاه است. دیگر رسالت دانشگاه توجه خاص به انجام تحقیقات و پژوهش‌های محصول محور است به طوری که این محصولات دارای بهترین سطح از نظر تکنولوژی باشند. معاون پژوهشی دانشگاه صنعتی امیرکبیر خاطر نشان کرد: برای اینکه دانشگاه منتفع از تلاش‌ها باشد، سیاست دانشگاه تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از صنعت و تیم‌های تحقیقاتی دانشگاهی است تا با کمک یکدیگر بتوانند محصولات مورد نیاز کشور را عرضه کرد.

وی همچنین یادآور شد: یکی از اقدامات دانشگاه، ورود به بخش سیمان و رفع نیاز قطعات این صنعت است و تاکنون روی تولید جک‌های بزرگ و برینگ‌های بزرگ اقداماتی انجام شده است.

غفاری با بیان اینکه تا بهار سال آینده، فاز اول پایلوت تولید نوار نقاله استیل کورد، به پایان خواهد رسید، افزود: علاوه بر آن مرکز طراحی و نوآوری حوزه صنایع فولادی و سیمانی در دانشکده مواد و متالورژی ایجاد شده است.

وی خاطر نشان کرد: همه تلاش دانشگاه این است که با نگاه علمی و حرفه ای، نیازهای صنعت را به صورت بنیادی دنبال کند و با کمک بخش خصوص صنعتی، محصولات با کیفیت بالا و استاندارد را تحویل دهد.

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها
را در پایگاه خبری گسترش دنبال کنید
www.Gostaresh.news

روزگار معدن

شنبه ● ۷ آبان ۱۴۰۱ ● ۳ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۲۹ اکتبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۴۷

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۲۲۷۴۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی ها: ads.smtnews@gmail.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

واقعی‌سازی نرخ از حقوق سهامداران است

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: به دلیل پذیرش ۲ محصول تارا و ۲۰۷ در بورس کالا، عرضه آنها انجام می‌شود و با توجه به اینکه واقعی‌سازی نرخ محصولات جزو حقوق سهامداران به شمار می‌رود، مدیران ایران خودرو این مسئولیت را دارند که اقدامات لازم را برای رعایت حقوق سهامداران انجام دهند. مجید عشقی در گفت‌وگو با ایرنا به اطلاعیه ایران خودرو در خصوص لغو عرضه خودرو تارا و ۲۰۷ به بورس کالا اشاره کرد و گفت: فرآیندی را در راستای پذیرش خودرو در بورس کالا آغاز کردیم و در این زمینه هم در مراسم افتتاحیه معاملات خودرو اعلام کردم، راهی که در این زمینه در پیش گرفته‌ایم یک راه بدون بازگشت است. وی اظهار کرد: از ابتدا قرار بر این بود تا عرضه خودرو به صورت پله پله انجام و این عرضه از خودروهایی که نرخ بالاتری دارند و حساسیت کمتری بر روی آنها وجود دارد، آغاز شود تا به مرور برنامه‌ریزی‌ها برای ورود دیگر خودروها صورت گیرد. عشقی اعلام کرد که در ادامه پذیرش خودروها در بورس کالا، پذیرش تارا و ۲۰۷ هم در مسیری قرار گرفت که صحبت شده بود. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار خاطرنشان کرد: به طور معمول همیشه فاصله زمانی بین پذیرش کالا تا عرضه آن محصول ایجاد می‌شود و نیازمند دوره‌ای از زمان است تا مقدمات کار انجام شود و عرضه به مرحله اجرا برسد. وی تاکید کرد: در زمینه پذیرش همه کالاها در بورس کالا با مقاومت‌هایی روبه‌رو بودیم و تقریباً می‌توان گفت در همه کالاها مانند پتروشیمی، محصولات فلزی و سیمان از همواره مقاومت‌هایی وجود داشته است. به گفته عشقی، در مورد خودروها هم با مقاومت‌هایی مواجه هستیم، اما قطعاً این راه بدون بازگشت است و باید عرضه‌ها انجام شود. رئیس سازمان بورس با بیان اینکه این امر جزو حقوق سهامداران است که باید رعایت شود و ما هم از این مسئله کوتاه نخواهیم آمد، گفت: مدیران شرکت‌های خودروسازی هم این مسئولیت را دارند که اقدامات لازم را برای رعایت حقوق سهامداران انجام دهند. وی به آگاهی سازمان بورس نسبت به شرایط و حساسیت‌های موجود در بازار خودرو تاکید کرد و افزود: از سال گذشته فرآیند افزایش تولید و کاهش فشار مالی به خودروسازان دنبال شد و در ۳ ماه تابستان هم اصلاحاتی در این زمینه صورت گرفت. عشقی اظهار کرد: قطعا سازمان بورس و بورس کالا پیگیر این موضوع خواهند بود تا خودروی تارا و ۲۰۷ در زمان مناسب در بورس کالا عرضه شوند. به گفته رئیس سازمان بورس؛ به دلیل پذیرش این ۲ خودرو در بورس کالا عرضه آنها باید قطعا صورت پذیرد. وی با بیان اینکه ممکن است فاصله زمانی بین پذیرش و عرضه تارا و ۲۰۷ به بورس کالا باشیم، افزود: برای شکسته شدن مقاومت‌ها و نیز انجام عرضه‌ها در بورس کالا نیازمند زمان و تعامل با ذی‌نفعان هستیم تا شرایط مهیا شود.

دولت به قیمت‌گذاری با سازوکار کاملا شفاف متعهد خواهد بود

سخنگوی دولت گفت: بهترین جبران برای صنایع آسیب دیده از سیاست قیمت‌گذاری دستوری این است که مطمئن باشید دولت به مسیر قیمت‌گذاری با ساز و کار کاملا شفاف بازار متعهد خواهد بود و قیمت‌گذاری غیرکارشناسی ابلاغ نخواهد کرد.

سید احسان خاندوزی در ششمین نشست خبری خود با اصحاب رسانه در پاسخ به این پرسش «سنا» مبنی بر اینکه سازوکار دولت برای جبران خسارت صنایعی که از سیاست قیمت‌گذاری دستوری آسیب دیده‌اند، چیست؟ گفت: در فضای کارشناسی و نخبگانی کشور این اجماع وجود دارد که وقتی قیمت‌گذاری دستوری و غیرکارشناسی از بالا به پایین صورت می‌گیرد، نه تنها قیمت‌گذار به هدف خود نرسیده بلکه موجب انحراف در عملکرد فعالان اقتصادی را هم به دنبال خواهد داشت. وی با تاکید به اینکه قیمت‌گذاری دستوری علامت غلط به بازار و فعالان اقتصادی می‌دهد، افزود: برای اینکه به سوی علامت‌دهی درست قیمت‌ها حرکت کنیم از کالاهایی چون سیمان گرفته تا خودرو که در بورس کالا عرضه می‌شوند، هدف‌گیری باید حرکت به سمت بهترین سازوکار شفاف، غیرانتی، قابل نظارت و استفاده از ظرفیت بورس کالا باشد. سخنگوی دولت در ادامه عنوان کرد: تیم اقتصادی دولت این مسئله را همچنان در دستورکار قرار خواهند داد و بهترین جبران برای صنایع آسیب دیده از سیاست قیمت‌گذاری دستوری این است که مطمئن باشند دولت به مسیر قیمت‌گذاری با ساز و کار کاملا شفاف بازار متعهد خواهد بود و قیمت‌گذاری غیرکارشناسی ابلاغ نخواهد کرد. وی خاطرنشان کرد: بخشی از کالاها که همچنان قیمت‌گذاری دستوری برای روی آنها وجود دارد هم به ریل قیمت‌گذاری شفاف خواهیم رساند.

وی در ادامه صحبت‌های خود با ارائه آمارهای از وضعیت تورم در کشور اظهار کرد: تا پایان امسال اولویت دولت در بخش اقتصاد کلان، ثبات اقتصادی و مهار تورم خواهد بود.

وی افزود: تلاش دولت این بوده است که بتواند از طریق موتورهای خلق تورم چه در طرف نوسانات ارزی یا نوسانات در حوزه حامل‌های انرژی و چه از طرف بی‌انضباطی مالی دولت و چه از طریق بی‌انضباطی پولی شبکه بانکی، همه موتورهای خلق تورم را مهار کند. سخنگوی اقتصادی دولت عنوان کرد: رشد نقدینگی پایان شهریور ۱۴۰۱ به ۳۵.۳ کاهش پیدا کرده در حالی که این شاخص در شهریور ماه سال گذشته ۴۰.۵ درصد بود. وی ادامه داد: رشد نقدینگی در شهریورماه امسال در مقایسه با مرداد ماه ۰.۳ درصد کاهش پیدا کرده است که این شواهد نشان می‌دهد حرکت و اراده دولت برای کنترل تورم حرف نیست و با جدیت از طریق همه دستگاه‌هایی که در کنترل تورم موثر هستند، پیگیری می‌شود.

خاندوزی خاطرنشان کرد: در شهریور ۱۴۰۰ تورم ماهانه ۳.۹ بود که در شهریور ۱۴۰۱، ۲.۲ درصد است؛ تورم بخش خوراکی و آشامیدنی سال گذشته در شهریور ماه ۵.۱ درصد بود که ۲.۲ درصد کاهش در ۱۴۰۱ پیدا کرده است.

وی ادامه داد: در مهرماه تورم ۲.۲ درصدی بخش خوراکی و آشامیدنی ادامه داشت و در مجموع طی مهر ماه ۳ درصد افزایش تورم داشتیم که بخشی از آن ناشی از افزایش اجاره بها و برخی از اقلام بود.

سیاست‌های «عشقی» در سازمان بورس

گروه معدن

شاخص کل در هفته‌های اخیر به صورت پی در پی در سکوت مسئولان سازمان بورس ریزشی شده است. به گزارش مهر، شاخص نیز مانند روزهای گذشته وضعیت نزولی دارد، بازار هر روز با کاهش شاخص کل کار خود را آغاز کرده و در انتهای معاملات نیز ریزش خود را ادامه می‌دهد.

گزارش‌های خوب صنایع و ریزش‌های ادامه‌دار

صورت مالی ۶ ماهه نمادهای بورسی در سامانه کدال منتشر شده و بسیاری از شرکت‌ها وضعیت سودآوری خوبی را ثبت کرده و حتی برخی از شرکت‌ها نیز توانسته‌اند زیان انباشته خود را کاسته و وضعیت بهتری داشته باشند. برخی از شرکت‌های پالایشی توانسته‌اند وضعیت بسیار خوبی را در گزارش‌ها داشته و حتی pبرe این صنعت به زیر محدوده ۴ رسیده و در محدوده ۳ و نیم قرار بگیرد که این وضعیت ارزندگی بسیار خوب است، برخی دیگر از صنایع مانند غذایی نیز با افزایش حاشیه سود ناخالص مواجه شده و برخی از نمادهای غذایی توانسته‌اند افزایش حاشیه سود بین ۵ تا ۱۰ درصد را نیز کسب کنند. شرکت‌های قطعات خودرو نیز گزارش‌های بسیار خوبی را ارائه کرده و توانسته‌اند با افزایش eps تی‌تی‌ام و کاهش pبرe مواجه شده‌اند.

عکس: آیدا فریدی

بی تفاوتی سازمان بورس به ریزش‌ها

یکی از مواردی که سهامداران را ناراحت کرده بی‌تفاوتی این روزهای رئیس سازمان بورس بوده و این سازمان تنها به کارهای رسانه‌ای آن هم در رسانه‌های خود بسنده کرده و تنها اقدام مثبت را تبلیغ برای ارزندگی صنایع و نمادها تعریف کرده است که این استراتژی به هیچ وجه صحیح نیست، اگرچه رئیس سازمان بورس در یک سال اخیر اقدامات مثبتی مانند افزایش دامنه نوسان انجام داده است اما فکری اساسی برای ورود پول هوشمند به بازار سرمایه انجام نداده است، بازار سرمایه امروز از مؤلفه‌های کلان اقتصاد و نیامدن پول به سمت این بازار رنج برده و این مهم تنها با رایزنی رئیس سازمان بورس با وزیر اقتصاد و بیان مکرر دغدغه‌ها تا رفع آن اجرایی خواهد شد، متاسفانه کنش‌های مناسبی را از مجید عشقی رئیس سازمان بورس شاهد نبوده و او هم مانند سهامداران خرد تنها نظاره‌گر ریزش بورس و رسیدن به حمایت‌هایی است که روز به روز از دست می‌رود.

تغییر شاخص بورس و ایجاد بازار دوطرفه

بازار سرمایه در چند ماه اخیر تبدیل به یک بازار با مؤلفه‌های غیرنقد شونده با میانگین معاملات روزانه ۲ هزار میلیارد تومان تبدیل شده است، یکی از مولفه‌هایی که می‌تواند به بازار سرمایه جانی تازه بدهد، ایجاد بازار دو طرفه و چرخش آزاد پول در این بازار است، در دوره قبلی ریاست سازمان بورس بحث بازار فروش تعهدی مطرح شده بود که در این دوره به کلی مسکوت مانده و سازمان بورس تنها به اقدامات آسان‌تر مانند افزایش دامنه نوسان بسنده کرده است.

رایزنی برای تعاملات با شبکه بانکداری

یکی از نقاط ضعف سازمان بورس در دوره اخیر عدم تعامل با شبکه بانکداری به ویژه بانک مرکزی برای ارائه تسهیلات ویژه به سهامداران خرد و عمده است که این وضعیت باید در آینده اصلاح شده تا بازار سرمایه بتواند از چرخش پول منسجم از شبکه بانکداری در تمام شرایط بهره‌مند شود نه اینکه پمپاژ پول در بازار سرمایه تنها برای روزهایی باشد که دولت سیاست انبساطی پولی دارد و در زمان سیاست انقباضی دولت مانند یکسال اخیر، بورس در وضعیت اغما به سر ببرد.

بورس، قربانی هدایت اشتباه نقدینگی و تداوم تورم

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: چنانچه نقدینگی به درستی به سمت شرکت‌ها هدایت می‌شد، اقتصاد ایران زنده بود و مردم از منافع سهم‌های‌شان استفاده می‌کردند نه اینکه شاهد نابودی سرمایه‌های‌شان در بازار باشند

به گزارش تحلیل بازار، افشین دهقانی در خصوص وضعیت بازار بورس ابرازکرد: بازارگردان‌ها و الگوریتم داران، بازار را به سطوح درآورده اند، هر چند این روند ۲ساله اخیر طبق سیاست‌های بانک مرکزی به صورت انقباضی توسط دولت در حال رخ دادن است تا تورم را کنترل کند اما به اعتقاد من این رویه غلط است و نه‌تنها تورم کنترل نمی‌شود بلکه تولید نیز نابود خواهد شد و سفره‌های مردم هر روز کوچک‌تر و فاصله طبقاتی نیز بیشتر خواهد شد.

وی افزود: در این شرایط شاهد هستیم که نقدینگی از بازار سرمایه کوچ کرده و نه تنها به بانک‌ها نرفته بلکه بازار مسکن که دخالت دولتی ندارد را دچار سوداگری کرده است.

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه تنها راه نجات اقتصاد ویران ایران از تامین مالی شرکت‌های تولیدی بازار سرمایه می‌گذرد اظهار کرد: به هر میزانی که این سیاست غلط توسط تیم اقتصادی دولت تداوم داشته باشد تورم بازارهای موازی بیشتر و همچنین شاهد فقر، تنگدستی و بالا رفتن نرخ مسکن و نیز نرخ اجاره‌بها خواهیم بود که نسل جدید امروز را تحت‌فشار قرار خواهد داد. دهقانی در ادامه بیان کرد: در دولت ریاست‌جمهوری پیشین اتفاق خوبی که شاهد بودیم این بود که ۵۰ میلیون از ایرانیان، سهامدار شرکت‌های ایران شدند اما چون راه نقدینگی از طریق صندوق پروژه شرکت‌ها به تولید ختم نشد و صرف بر سفته بازی شد مجبور شدند بازار سرمایه را قربانی کنند و چنانچه نقدینگی به درستی به سمت شرکت‌ها هدایت می‌شد، امروز اقتصاد ایران زنده بود و همه مردم از منافع سهم‌های‌شان استفاده می‌کردند، نه اینکه شاهد نابودی سرمایه‌های‌شان در بازار تولیدی کشور باشند.

این تحلیلگر بازار سرمایه در جهت بهبود وضعیت بازار بورس تاکید کرد: اگر تصمیم‌گیران و نهادهای بالا دستی بخواهند، بازار سرمایه می‌تواند تغییر مسیر بدهد، با کم کردن نرخ بهره بین بانکی و تعامل بانک مرکزی می‌شود نقدینگی را با پشتوانه خلق کرد و به سمت تولید نیز هدایت کرد، به شخصه معتقد هستم که دخالت اشخاص حقوقی و بازارگردان‌ها برای تامین مالی و نوسان‌گیری، بازار را منفی کرده است و پیشنهاد می‌کنم که معاملات حقوقی‌ها و سهامداران عمده به صورت بلوکی و فصلی بر روی تابلو امکان‌پذیر باشد، به این صورت اقتصاد به دست مردم سپرده خواهد شد هرچند متفکران و تصمیم‌گیران فعلی به دنبال روش‌ها و شبیه‌سازی‌های دیگر مانند ارزهای دیجیتال یا سایر بورس‌های کشورهای دیگر هستند که با حمایت از تولید و تأمین مالی درست، فاصله زمین تا آسمان را دارد.

دهقانی خاطرنشان کرد: نقدینگی باید از طریق صندوق شرکت‌ها با فروش بلوکی به سمت تولید هدایت شود نه اینکه صرف سفته‌بازی و نوسان‌گیری حقوقی‌ها شود.

رونق بازار سرمایه در گرو تصمیمات درست

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: تحریم‌ها و برجام به شکل مستقیم از طریق ایجاد نوسان در درآمدهای نفتی کشور، بودجه دولت را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد از طرفی تورم و رشد هزینه‌های دولت، نااطمینانی و تضعیف قابلیت پیش‌بینی و برنامه‌ریزی در بودجه، ابهامات موجود در بازار سهام را بیشتر کرده‌اند. با وجود این موضوعات هستند صنایعی که بتوان بازدهی مناسبی از آن کسب کرد.

شاهین احمدی در گفت‌وگو با بورس نیوز تبیین کرد: برای پیش‌بینی روند بازار سهام تا انتهای سال چند شاخصه تاثیرگذار وجود دارد و مهم‌ترین آن بحث بودجه است. باید دید تصمیمات دولت درباره بودجه چگونه است و به چه نحوی مهم‌ترین پارامتر موجود در بودجه یعنی نرخ یوتیلیتی‌ها (سوخت یا

خوراک پتروشیمی‌ها، سوخت فلزی‌ها و سیمانی‌ها) خواهد بود. پس نتیجه می‌گیریم که تصمیمات دولت در نرخ این دست متغییرها بسیار تاثیرگذار است و سود شرکت‌ها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

وی ادامه داد: به توافق نرسیدن در مذاکرات برجامی از دیگر عوامل تاثیرگذار در روند بازار سهام خواهد بود، که بدون این توافق پیش‌بینی بازار سهام دشوار است. علاوه بر موضوعات عنوان شده باید منتظر تحرکاتی از جانب شرکت‌های کوچک و متوسط ماند، تا خود را از شرایط جدا کرده و سودسازی کنند که آن هم در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

احمدی در خصوص صنایع پیشتاز عنوان کرد: معرفی صنعتی به عنوان پیشتاز بازدهی سخت است ولی امکان رشد در شرکت‌های کوچک که نسبت فروش، سودآوری و چابکی خوبی دارند، وجود دارد. با این حال برای شرکت‌های بزرگ ریسک‌های بودجه و برجام همچنان پابرجا است به همین خاطر به درستی نمی‌توان درباره آینده این بخش از بازار سهام اظهارنظر کرد. اما صنعت بیمه نیز با ریسک‌هایی مواجه است که می‌توان به پیش دریافت حق بیمه به عنوان یکی از این ریسک‌ها اشاره کرد. خسارت در بیمه‌های شخص ثالث، درمانی و امثال آن بعد از اتفاقات ناگوار باید پرداخت شود، پس در این حالت اگر تورم باقی بماند شرایط آینده شرکت‌های بیمه‌ای با ابهام روبه‌رو می‌شود.

وی گفت: انتشار اخبار خوب برای بازار سهام سودی ندارد چراکه تصمیم‌گیری در کشور از جانب مجلس و سازمان برنامه و بودجه است. با انتشار اخبار خوب فقط برای نوسان‌گیری می‌توان معامله کرد، در پرتفوی‌های بزرگ یا سبد سهام مدیران صندوق‌ها با اتکا به اخبار هیچ معامله‌ای انجام نمی‌شود. باید منتظر مصوبات بودجه‌ای ماند و تا قبل از تعیین تکلیف بودجه از جانب ارگان‌های ذی‌ربط نمی‌توان اظهار نظر کرد.

بازدهی بورس از بازارهای رقیب پیشی می‌گیرد

بورس مدت‌هاست رونق ندارد و عده‌ای معتقدند این رخوت فعلا ادامه خواهد داشت.

عباس آرگون، نایب‌رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران در گفت‌وگو با سنا بیان کرد: اقتصاد کشور تعطیل شدنی نیست و با توجه به آن که در هر شرایطی اقتصاد راه خود ادامه می‌دهد، بازار سرمایه را هم نمی‌توان به بهانه رکود کنار گذاشت. اما به هر حال این بازار نوسانات خاص خود را داشته و بازار پرریسکی است؛ کما اینکه در سال ۹۹ مشاهده کردید که در کمتر از ۵ ماه این بازار بازدهی خارق‌العاده‌ای داشت و بعد از آن دچار ریزش سنگینی شد و ضرر و زیان زیادی هم به فعالان خود تحمیل کرد.

وی اضافه کرد: مهم‌ترین دلیل حال ناخوش بازار سرمایه ما دخالت‌هایی است که در سال ۹۹ در این بازار صورت گرفت. «اعتماد» بالاترین سرمایه این بازار بود و مداخله‌ها در روند بازار اعتمادی را که در طی سال‌ها ایجاد شده بود، در آنی از بین برد. ایجاد اعتماد مجدد در بازار سرمایه هم هزینه بر و هم زمان‌بر خواهد بود. دخالت‌هایی هم که در این دو سال در این بازار صورت گرفته، از قیمت‌گذاری دستوری و وضع عوارض صادراتی فولاد گرفته تا نرخ بهره بین بانکی و... عدم اعتماد را تشدید کرده است. اما با توجه به رشد نقدینگی در کشور، حتما بازارهای مالی رشد خواهند کرد و این‌طور نیست که همه بازارها رشد کنند و بازار سرمایه رشد نکند.

آرگون ادامه داد: بازدهی بازار سرمایه از ابتدای امسال تاکنون منفی بوده، حال آنکه سایر بازارها رشد داشته‌اند. بازارها در بازه زمانی میان‌مدت به هم نزدیک خواهند شد و باید صبور باشیم تا بازار سرمایه هم خود را به سایر بازارها برساند. البته که فعالان بازار سرمایه در ۲ سال اخیر، صبر و تحمل زیادی داشته و زیان قابل‌توجهی هم متحمل شده‌اند و انتقاد و اعتراض آنها نسبت به وضعیت بازار منطقی است. اما بررسی وضعیت بازار سرمایه در بلندمدت نشان می‌دهد این بازار نه‌تنها نسبت به سایر بازارها بازدهی کمتری نداشته، بلکه همواره در بلندمدت نسبت به سایر بازارها بازدهی بیشتری برای سرمایه‌گذاران خود به ارمغان آورده است. تورم این ۲ سال هم حتما با یک تاخیر زمانی تاثیر خود را در بازار سرمایه نشان خواهد داد.

این کارشناس بازار سرمایه در خاتمه با اشاره به عدم جذابیت سهم‌های بنیادی اظهار کرد: در نظر داشته باشید که علاوه بر مشکلاتی که از داخل بر بازار سرمایه ما تحمیل شد، برخی اتفاقات در فضای بین‌الملل هم این بازار را تحت‌تاثیر قرار داده است. نمی‌توان منکر تاثیر منفی وضعیت بازارهای جهانی و ریزش نرخ کامودیتی‌ها شد. اما انتظار می‌رود با برخی اقدامات از جمله عدم مداخله دولت در بازار سرمایه همچون پرهیز از قیمت‌گذاری دستوری و عدم تحمیل ریسک جدیدی به بازار سرمایه از طریق بودجه ۱۴۰۲، شاهد بهبود وضعیت این بازار باشیم. این بازار ظرفیت زیادی برای جذب نقدینگی و کمک به تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی دارد و در صورت بازگرداندن اعتماد به بازار سرمایه، نقدینگی می‌تواند راهی این بازار شود.

بورس در اولویت مدیران دولتی نیست

یک کارشناس ارشد بازار سرمایه گفت: وجود مدیران دولتی در صدر امور شرکت‌ها و هلدینگ‌های بزرگ باعث شده است که این افراد توجه خاصی به وضعیت بازار سهام نداشته باشند و این بازار در اولویت کارهای آنها نیست. همین موضوع باعث شده است که تلاشی در جهت بهبود معاملات بورس صورت نپذیرد و این اتفاق به تداوم بی‌اعتمادی به بازار دامن زده است.

مهدی معدنچی به بررسی دلایل عدم توجه بورس تهران به جلسات حمایتی پرداخت و به بورسان گفت: با توجه به نزولی بودن بازار سهام در ۲ سال گذشته فضای بی‌اعتمادی بر بازار حاکم شده و زیان زیادی به پرتفوی بسیاری از سرمایه‌گذاران زده است.

به اعتقاد وی، وجود مدیران دولتی در صدر امور شرکت‌ها و هلدینگ‌های بزرگ باعث شده است که این افراد توجه خاصی به وضعیت بازار سهام نداشته باشند و این بازار در اولویت کارهای آنها نیست.

وی افزود همین موضوع باعث شده است که تلاشی در جهت بهبود معاملات بورس صورت نپذیرد و این اتفاق به تداوم بی‌اعتمادی به بازار دامن‌زده است.

معدنچی ادامه داد: اگر خواهان حمایت از بازار سرمایه به نحو احسن باشیم باید اقدام به انسجام مدیریت فرابخشی باشیم تا ضمن حمایت از بازار سرمایه، رشد اقتصادی را هم در کشور به دنبال داشته باشد.

این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: در سطح وزرا و بالاتر از آنها مدیران نیازمند منسجم‌سازی هستند تا از بازار حمایت خوب صورت گیرد و اولویت اول شرکت‌ها هم باید رفع چالش‌های بازار باشد.

وی گفت: زمانی که خروج پول از بازار وجود دارد، یعنی به طور عمده حقوقی‌ها مجبور شدند ضرب خروج پول حقیقی‌ها را بگیرند و این نشان‌دهنده اعتماد است. به هر حال سرمایه‌گذاران در بورس بر مبنای انتظارات سرمایه‌گذاری می‌کنند و اعتماد جدیدی به بازار تزریق نشده است.

معدنچی خاطرنشان کرد: کماکان از لحاظ مسائل سیاسی داخلی، سیاست و رکود بین‌المللی و ریسک‌های بین‌المللی انتظار خوش‌بینی زیادی نسبت به آینده وجود ندارد برای همین منظور، بازار سرمایه نیازمند انسجام مدیریت است. وی درباره اوراق تبعی اعتقاد داشت که نرخ این اوراق جذاب نیست و صندوق‌ها تمایل چندانی برای خرید آن ندارند اما از آنجا که برخی از این صندوق‌ها حدنصاب ۱۵ درصدی سهام خود را رعایت نکرده‌اند، به ناچار اوراق تبعی را به منظور رسیدن به این حدنصاب خریداری می‌کنند.

این کارشناس درباره راهکار برون‌رفت بورس از رکود در کوتاه‌مدت عنوان کرد: با توجه به نزدیک شدن به فصل بودجه‌ریزی، نیاز است که سیاست‌گذاران اقتصادی کشور، توجه خاصی به بورس تهران داشته باشند و از ارائه پیشنهادی در خلاف منافع شرکت‌ها و سرمایه‌گذاری اجتناب کنند.